

לְמוּד יוֹמִי

משניות זהר

בעידודו של

מו"ר הרה"צ שליט"א

יוצא לאור ע"י חסידי ברסלב

יבנאל עיר ברסלב – עיר השמחה

פרשת

וארא תשפ"ה

ניתן להשיג בתיבה בכניסה ל'היכל מוהרא"ש'

או שלח צרף למייל: breslevsheli1@gmail.com

נדפס לזכות נשמתו הטהורה
של כ״ק אדמו״ר עט״ר
מוהרא״ש
ר׳ אליעזר שלמה בן
ר׳ מנחם זאב זי״ע

לזכות מורנו ורבנו הרה״צ
ר׳ יצחק שמואל אהרן לעזער
שליט״א

יהי רצון שימשיך להנהיג את הקהילה הקדושה מתוך
בריאות איתנה ונחת מכל יצ״ח ותלמידיו

לזכות נשמתם הקדושה והטהורה של
רבי חייא ובניו חזקיה ויהודה
ולזכות
רב המנונא סבא ורב הונא ריש גלותא

טוֹב לוֹמַר לִפְנֵי הַלְמוּד :
הַלְמוּד בַּמִּשְׁנָיוֹת וּבַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ יִהְיֶה לְעִלּוּי הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה
וּלְהָקֵל צַעֲרָהּ, לְעִלּוּי כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּפְטְרוּ מִן הָעוֹלָם,
גְּאֻלָּה, יְשׁוּעָה, רְפוּאָה וְהַצְלָחָה לְכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
בְּרוּחָנִיוּת וּבְגַשְׁמִיוּת, גִּלּוּי מָשִׁיחַ צִדְקֵנוּ בְּרַחֲמִים וּבִנְיַן בֵּית
מִקְדָּשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

מַסֶּכֶת קִדּוּשִׁין פֶּרֶק ב

א. הָאִישׁ מְקַדֵּשׁ בּוֹ וּבְשִׁלּוּחוֹ. הָאִשָּׁה מִתְקַדֶּשֶׁת בָּהּ וּבְשִׁלּוּחָהּ. הָאִישׁ מְקַדֵּשׁ אֶת בִּתּוֹ, כְּשֶׁהִיא נַעֲרָה, בּוֹ וּבְשִׁלּוּחוֹ. הָאוֹמֵר לָאִשָּׁה: 'הִתְקַדְּשִׁי לִי בְּתִמָּרָה זוֹ, הִתְקַדְּשִׁי לִי בָּזוֹ', אִם יֵשׁ בְּאַחַת מֵהֶן שְׁוֵה פְרוּטָה - מְקֻדֶּשֶׁת. וְאִם לָאו - אֵינָהּ מְקֻדֶּשֶׁת. 'בָּזוֹ וּבָזוֹ וּבָזוֹ', אִם יֵשׁ שְׁוֵה פְרוּטָה בְּכֻלָּן - מְקֻדֶּשֶׁת. וְאִם לָאו - אֵינָהּ מְקֻדֶּשֶׁת. הָיְתָה אוֹכֶלֶת רִאשׁוֹנָה רִאשׁוֹנָה - אֵינָהּ מְקֻדֶּשֶׁת, עַד שֶׁיְּהֵא בְּאַחַת מֵהֶן שְׁוֵה פְרוּטָה: ב. 'הִתְקַדְּשִׁי לִי בְּכוֹס זֶה שֶׁל יַיִן', וְנִמְצָא שֶׁל דְּבַשׁ; 'שֶׁל דְּבַשׁ', וְנִמְצָא שֶׁל יַיִן; 'בְּדִינָר זֶה שֶׁל כֶּסֶף', וְנִמְצָא שֶׁל זָהָב; 'שֶׁל זָהָב', וְנִמְצָא שֶׁל כֶּסֶף; 'עַל מְנָת שֶׁאֲנִי עָשִׁיר', וְנִמְצָא עָנִי; 'עָנִי', וְנִמְצָא עָשִׁיר - אֵינָהּ מְקֻדֶּשֶׁת. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: אִם הִטְעָה לִשְׁבָח - מְקֻדֶּשֶׁת: ג. 'עַל מְנָת שֶׁאֲנִי כֹהֵן', וְנִמְצָא לֵוִי; 'לֵוִי', וְנִמְצָא כֹהֵן; 'נָתִין', וְנִמְצָא מַמְזֵר; 'מַמְזֵר', וְנִמְצָא נָתִין; 'בֶּן עִיר', וְנִמְצָא בֶּן כְּרַךְ; 'בֶּן כְּרַךְ', וְנִמְצָא בֶּן עִיר; 'עַל מְנָת שֶׁבִּיתִי קָרוֹב לַמֶּרְחָץ', וְנִמְצָא רָחוֹק; 'רָחוֹק', וְנִמְצָא קָרוֹב; 'עַל מְנָת שֶׁיֵּשׁ לִי בַּת אוֹ שִׁפְחָה גַּדֶלֶת', וְאֵין לוֹ; 'אוֹ עַל מְנָת שֶׁאֵין לִי', וְיֵשׁ לוֹ; 'עַל מְנָת שֶׁאֵין לִי בָּנִים', וְיֵשׁ לוֹ; אוֹ: 'עַל מְנָת שֶׁיֵּשׁ לִי', וְאֵין לוֹ - וּבְכֻלָּם אַף-עַל-פִּי שֶׁאָמְרָה: 'בִּלְבִּי הָיָה לְהִתְקַדֵּשׁ לוֹ אַף-עַל-פִּי כֵן' - אֵינָהּ מְקֻדֶּשֶׁת. וְכֵן הִיא שֶׁהִטְעַתּוּ: ד. הָאוֹמֵר לִשְׁלוּחוֹ: 'צֵא וְקַדֵּשׁ לִי אִשָּׁה פְּלוֹנִית בְּמָקוֹם פְּלוֹנִי', וְהָלַךְ וְקִדְּשָׁהּ בְּמָקוֹם אַחֵר - אֵינָהּ מְקֻדֶּשֶׁת; 'הֲרֵי הִיא בְּמָקוֹם פְּלוֹנִי', וְקִדְּשָׁהּ בְּמָקוֹם אַחֵר - הֲרֵי זוֹ מְקֻדֶּשֶׁת: ה. הַמְקַדֵּשׁ אֶת הָאִשָּׁה, עַל מְנָת שֶׁאֵין עָלֶיהָ נְדָרִים, וְנִמְצְאוּ עָלֶיהָ נְדָרִים - אֵינָהּ מְקֻדֶּשֶׁת; כְּנָסָהּ סְתָם וְנִמְצְאוּ עָלֶיהָ נְדָרִים - תֵּצֵא שֶׁלֹּא בִכְתֻבָּה. עַל מְנָת שֶׁאֵין עָלֶיהָ מוּמִין, וְנִמְצְאוּ בָהּ מוּמִין - אֵינָהּ מְקֻדֶּשֶׁת; כְּנָסָהּ סְתָם, וְנִמְצְאוּ בָהּ מוּמִין - תֵּצֵא שֶׁלֹּא בִכְתֻבָּה. כָּל הַמּוּמִין הַפּוֹסְלִים בַּכֹּהֲנִים - פּוֹסְלִים בַּנָּשִׁים: ו. הַמְקַדֵּשׁ שְׁתֵּי נָשִׁים בְּשִׁוֵה פְרוּטָה, אוֹ אִשָּׁה אַחַת בִּפְחוֹת מִשְּׁוֵה פְרוּטָה, אַף-עַל-פִּי שֶׁשָּׁלַח סִבְלוֹנוֹת לְאַחַר מִכָּאן - אֵינָהּ מְקֻדֶּשֶׁת, שֶׁמֻּחְמֶת קִדּוּשִׁין הָרִאשׁוֹנִים שָׁלַח. וְכֵן קָטָן שֶׁקִּדֵּשׁ: ז. הַמְקַדֵּשׁ אִשָּׁה וּבְתָהּ אוֹ אִשָּׁה וַאֲחוֹתָהּ כְּאַחַת - אֵינָן מְקֻדָּשׁוֹת. וּמַעֲשֶׂה בְּחָמֵשׁ נָשִׁים, וּבָהֶן שְׁתֵּי אֲחָיוֹת, וְלִקֵּט אֶחָד כַּלְכָּלָה שֶׁל תְּאֵנִים, וְשֶׁלָּהֶן הָיְתָה, וְשֶׁל שְׁבִיעִית הָיְתָה, וְאָמַר: 'הֲרֵי כֻלְּכֶם מְקֻדָּשׁוֹת לִי בְּכַלְכָּלָה זוֹ', וְקִבְּלָה אַחַת מֵהֶן עַל-יְדֵי כֻלָּן - וְאָמְרוּ חֲכָמִים: אֵין הָאֲחָיוֹת מְקֻדָּשׁוֹת: ח. הַמְקַדֵּשׁ בְּחֶלְקוֹ: בֵּין קָדְשֵׁי-קָדָשִׁים, בֵּין קָדָשִׁים קַלִּים - אֵינָהּ מְקֻדֶּשֶׁת. בְּמַעֲשֵׂר שֵׁנִי: בֵּין שׁוֹגֵג בֵּין מֵזִיד - לֹא קִדֵּשׁ; דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי

יְהוּדָה אוֹמֵר: בְּשׁוֹגֵג – לֹא קִדֵּשׁ, בְּמֵזִיד – קִדֵּשׁ. וּבַהֶקְדֵּשׁ: בְּמֵזִיד – קִדֵּשׁ, וּבְשׁוֹגֵג – לֹא קִדֵּשׁ; דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: בְּשׁוֹגֵג – קִדֵּשׁ, בְּמֵזִיד – לֹא קִדֵּשׁ: ט. הַמְקַדֵּשׁ בָּעֲרָלָה, בְּכִלְאֵי־הַכֶּרֶם, בְּשׁוּר הַנִּסְקָל, וּבְעֶגְלָה עֲרוּפָה, בְּצִפֳּרֵי מִצְרָע, וּבִשְׂעַר נָזִיר, וּבְפֶטֶר־חֲמוֹר, וּבְבָשָׂר בְּחָלָב, וּבְחֻלִּין שֶׁנִּשְׁחֲטוּ בָּעֲזָרָה – אֵינָהּ מְקֻדֶּשֶׁת. מִכָּרָן וְקִדֵּשׁ בִּדְמֵיהֶן – מְקֻדֶּשֶׁת: י. הַמְקַדֵּשׁ בִּתְרוּמוֹת, וּבְמַעַשְׂרוֹת, וּבִמְתָנוֹת, וּבְמֵי חַטָּאת, וּבְאֵפֶר חַטָּאת – הֲרֵי זוֹ מְקֻדֶּשֶׁת, וַאֲפִלּוּ יִשְׂרָאֵל:

מַסֶּכֶת קִדּוּשִׁין פֶּרֶק ג

א. הָאוֹמֵר לַחֲבֵרוֹ: ׳צֵא וְקַדֵּשׁ לִי אִשָּׁה פְּלוֹנִית׳, וְהָלַךְ וְקִדְּשָׁהּ לְעַצְמוֹ – מְקֻדֶּשֶׁת. וְכֵן הָאוֹמֵר לְאִשָּׁה: ׳הֲרֵי אַתְּ מְקֻדֶּשֶׁת לִי לְאַחַר שְׁלֹשִׁים יוֹם׳, וּבָא אַחֵר וְקִדְּשָׁהּ בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם – מְקֻדֶּשֶׁת לַשֵּׁנִי. בַּת־יִשְׂרָאֵל לַכֹּהֵן – תֹּאכַל בִּתְרוּמָה. ׳מֵעַכְשָׁיו וּלְאַחַר שְׁלֹשִׁים יוֹם׳, וּבָא אַחֵר וְקִדְּשָׁהּ בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם – מְקֻדֶּשֶׁת וְאֵינָהּ מְקֻדֶּשֶׁת. בַּת־יִשְׂרָאֵל לַכֹּהֵן אוֹ בַת־כֹּהֵן לְיִשְׂרָאֵל – לֹא תֹאכַל בִּתְרוּמָה: ב. הָאוֹמֵר לְאִשָּׁה: ׳הֲרֵי אַתְּ מְקֻדֶּשֶׁת לִי עַל מְנָת שֶׁאֶתֵּן לָךְ מָאתַיִם זוּז׳ – הֲרֵי זוֹ מְקֻדֶּשֶׁת, וְהוּא יִתֵּן. ׳עַל מְנָת שֶׁאֶתֵּן לָךְ מִכָּאן וְעַד שְׁלֹשִׁים יוֹם׳, נָתַן לָהּ בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים – מְקֻדֶּשֶׁת. וְאִם לָאו – אֵינָהּ מְקֻדֶּשֶׁת. ׳עַל מְנָת שֶׁיֵּשׁ לִי מָאתַיִם זוּז׳ – הֲרֵי זוֹ מְקֻדֶּשֶׁת וְיֵשׁ לוֹ. ׳עַל מְנָת שֶׁאֵין לִי מָאתַיִם זוּז׳ – הֲרֵי זוֹ מְקֻדֶּשֶׁת וְאֵין לוֹ. ׳עַל מְנָת שֶׁיֵּשׁ לִי בֵּית־כּוֹר עָפָר׳ – הֲרֵי זוֹ מְקֻדֶּשֶׁת וְיֵשׁ לוֹ. ׳עַל מְנָת שֶׁיֵּשׁ לִי בְּמָקוֹם פְּלוֹנִי׳, אִם יֵשׁ לוֹ בְּאוֹתוֹ מָקוֹם – מְקֻדֶּשֶׁת. וְאִם לָאו – אֵינָהּ מְקֻדֶּשֶׁת. ׳עַל מְנָת שֶׁאַרְאֵךְ בֵּית־כּוֹר עָפָר׳ – הֲרֵי זוֹ מְקֻדֶּשֶׁת וַיַּרְאֶנָּה. וְאִם הֶרְאָהּ בַּבִּקְעָה – אֵינָהּ מְקֻדֶּשֶׁת: ד. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: כָּל תְּנַאי שֶׁאֵינוֹ כִּתְנַאי בְּנֵי גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן – אֵינוֹ תְּנַאי, שֶׁנֶּאֱמַר (בַּמִּדְבָּר לב, כט): ״וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם אִם יַעַבְרוּ בְנֵי־גָד וּבְנֵי־רְאוּבֵן״, וּכְתִיב (שָׁם, שָׁם ל): ״וְאִם לֹא יַעַבְרוּ חֲלוּצִים״. רַבִּי חֲנִינָא בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: צָרִיךְ הָיָה הַדָּבָר לְאָמְרוֹ, שֶׁאִלְמָלֵא כֵן, יֵשׁ בְּמַשְׁמַע שֶׁאֲפִלּוּ בְּאֶרֶץ־כְּנַעַן לֹא יִנְחֲלוּ: ה. הַמְקַדֵּשׁ אֶת הָאִשָּׁה וְאָמַר: ׳כְּסָבוּר הָיִיתִי שֶׁהִיא כֹּהֶנֶת׳, וַהֲרֵי הִיא לְוִיָּה; ׳לְוִיָּה׳, וַהֲרֵי הִיא כֹּהֶנֶת; ׳עֲנִיָּה׳, וַהֲרֵי הִיא עֲשִׁירָה; ׳עֲשִׁירָה׳, וַהֲרֵי הִיא עֲנִיָּה – הֲרֵי זוֹ מְקֻדֶּשֶׁת, מִפְּנֵי שֶׁלֹּא הִטְעָתוּ. הָאוֹמֵר לְאִשָּׁה: ׳הֲרֵי אַתְּ מְקֻדֶּשֶׁת לִי לְאַחַר שֶׁאֶתְגַּיֵּר׳, אוֹ: ׳לְאַחַר שֶׁתִּתְגַּיְּרִי׳, ׳לְאַחַר שֶׁאֶשְׁתַּחְרֵר׳, אוֹ: ׳לְאַחַר שֶׁתִּשְׁתַּחְרְרִי׳, ׳לְאַחַר שֶׁיָּמוּת בַּעְלִיךְ׳, אוֹ: ׳לְאַחַר שֶׁתָּמוּת אֲחוֹתִיךְ׳, ׳לְאַחַר שֶׁיַּחֲלֹץ לִיךְ יְבָמֵיךְ׳ – אֵינָהּ מְקֻדֶּשֶׁת. וְכֵן

הָאוֹמֵר לַחֲבֵרוֹ: ׳אִם יָלְדָה אִשְׁתִּךְ נְקֵבָה, הֲרֵי הִיא מְקֻדֶּשֶׁת לִי׳ - אֵינָהּ מְקֻדֶּשֶׁת. אִם הָיְתָה אֵשֶׁת חֲבֵרוֹ מְעֻבֶּרֶת וְהִכַּר עֻבָּרָהּ - דְּבָרָיו קַיָּמִין. וְאִם יָלְדָה נְקֵבָה - מְקֻדֶּשֶׁת: ו. הָאוֹמֵר לָאִשָּׁה: ׳הֲרֵי אַתְּ מְקֻדֶּשֶׁת לִי, עַל מְנָת שֶׁאֲדַבֵּר עָלַיִךְ לַשִּׁלְטוֹן, וְאֶעֱשֶׂה עִמָּךְ כְּפוּעַל׳; דִּבֵּר עָלֶיהָ לַשִּׁלְטוֹן, וְעָשָׂה עִמָּהּ כְּפוּעַל - מְקֻדֶּשֶׁת. וְאִם לָאו - אֵינָהּ מְקֻדֶּשֶׁת. ׳עַל מְנָת שֶׁיִּרְצֶה אַבָּא׳, רָצָה הָאָב - מְקֻדֶּשֶׁת. וְאִם לָאו - אֵינָהּ מְקֻדֶּשֶׁת. מֵת הָאָב - הֲרֵי זוֹ מְקֻדֶּשֶׁת. מֵת הַבֵּן - מִלַּמְּדִין הָאָב לוֹמַר שֶׁאֵינוֹ רוֹצֶה: ז. ׳קִדַּשְׁתִּי אֶת בִּתִּי וְאֵינִי יוֹדֵעַ לְמִי קִדַּשְׁתִּיהָ׳, וּבָא אֶחָד וְאָמַר: ׳אֲנִי קִדַּשְׁתִּיהָ׳ - נֶאֱמָן. זֶה אָמַר: ׳אֲנִי קִדַּשְׁתִּיהָ׳, וְזֶה אָמַר: ׳אֲנִי קִדַּשְׁתִּיהָ׳ - שְׁנֵיהֶם נוֹתְנִים גֵּט. וְאִם רָצוּ - אֶחָד נוֹתֵן גֵּט, וְאֶחָד כּוֹנֵס: ח. ׳קִדַּשְׁתִּי אֶת בִּתִּי׳, ׳קִדַּשְׁתִּיהָ וְגֵרַשְׁתִּיהָ כְּשֶׁהִיא קְטַנָּה׳, וַהֲרֵי הִיא קְטַנָּה - נֶאֱמָן. ׳קִדַּשְׁתִּיהָ וְגֵרַשְׁתִּיהָ כְּשֶׁהִיא קְטַנָּה׳, וַהֲרֵי הִיא גְּדוֹלָה - אֵינוֹ נֶאֱמָן. ׳נִשְׂבֵּית וּפְדִיתִיהָ׳, בֵּין שֶׁהִיא קְטַנָּה, בֵּין שֶׁהִיא גְּדוֹלָה - אֵינוֹ נֶאֱמָן. מִי שֶׁאָמַר בִּשְׁעַת מִיתָתוֹ: ׳יֵשׁ לִי בָּנִים׳ - נֶאֱמָן. ׳יֵשׁ לִי אַחִים׳ - אֵינוֹ נֶאֱמָן. הַמְקַדֵּשׁ אֶת בִּתּוֹ סְתָם, אֵין הַבּוּגְרוֹת בִּכְלָל: ט. מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ שְׁתֵּי כִתֵּי בָּנוֹת מִשְּׁתֵּי נָשִׁים, וְאָמַר: ׳קִדַּשְׁתִּי אֶת בִּתִּי הַגְּדוֹלָה, וְאֵינִי יוֹדֵעַ אִם גְּדוֹלָה שֶׁבַּגְּדוֹלוֹת, אוֹ גְּדוֹלָה שֶׁבַּקְּטַנּוֹת, אוֹ קְטַנָּה שֶׁבַּגְּדוֹלוֹת, אוֹ קְטַנָּה שֶׁבַּקְּטַנּוֹת, שֶׁהִיא גְּדוֹלָה מִן הַגְּדוֹלָה שֶׁבַּגְּדוֹלוֹת, וְהִיא גְּדוֹלָה מִן הַקְּטַנָּה שֶׁבַּקְּטַנּוֹת - כֻּלָּן אֲסוּרוֹת חוּץ מִן הַקְּטַנָּה שֶׁבַּקְּטַנּוֹת, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר; רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: כֻּלָּן מֻתָּרוֹת חוּץ מִן הַגְּדוֹלָה שֶׁבַּגְּדוֹלוֹת. ׳קִדַּשְׁתִּי אֶת בִּתִּי הַקְּטַנָּה, וְאֵינִי יוֹדֵעַ אִם קְטַנָּה שֶׁבַּקְּטַנּוֹת, אוֹ קְטַנָּה שֶׁבַּגְּדוֹלוֹת, אוֹ גְּדוֹלָה שֶׁבַּקְּטַנּוֹת, שֶׁהִיא קְטַנָּה מִן הַקְּטַנּוֹת שֶׁבַּגְּדוֹלוֹת׳ - כֻּלָּן אֲסוּרוֹת חוּץ מִן הַגְּדוֹלָה שֶׁבַּגְּדוֹלוֹת, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר; רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: כֻּלָּן מֻתָּרוֹת חוּץ מִן הַקְּטַנָּה שֶׁבַּקְּטַנּוֹת: י. הָאוֹמֵר לָאִשָּׁה: ׳קִדַּשְׁתִּיךְ׳, וְהִיא אוֹמֶרֶת: ׳לֹא קִדַּשְׁתַּנִי׳ - הוּא אָסוּר בִּקְרוֹבוֹתֶיהָ, וְהִיא מֻתֶּרֶת בִּקְרוֹבָיו. הִיא אוֹמֶרֶת: ׳קִדַּשְׁתַּנִי׳, וְהוּא אוֹמֵר: ׳לֹא קִדַּשְׁתִּיךְ׳ - הוּא מֻתָּר בִּקְרוֹבוֹתֶיהָ, וְהִיא אֲסוּרָה בִּקְרוֹבָיו. ׳קִדַּשְׁתִּיךְ׳, וְהִיא אוֹמֶרֶת: ׳לֹא קִדַּשְׁתָּ אֶלָּא בִתִּי׳ - הוּא אָסוּר בִּקְרוֹבוֹת גְּדוֹלָה, וּגְדוֹלָה מֻתֶּרֶת בִּקְרוֹבָיו; הוּא מֻתָּר בִּקְרוֹבוֹת קְטַנָּה, וּקְטַנָּה מֻתֶּרֶת בִּקְרוֹבָיו: יא. ׳קִדַּשְׁתִּי אֶת בִּתֵּךְ׳, וְהִיא אוֹמֶרֶת: ׳לֹא קִדַּשְׁתָּ אֶלָּא אוֹתִי׳ - הוּא אָסוּר בִּקְרוֹבוֹת קְטַנָּה, וּקְטַנָּה מֻתֶּרֶת בִּקְרוֹבָיו; הוּא מֻתָּר בִּקְרוֹבוֹת גְּדוֹלָה וּגְדוֹלָה אֲסוּרָה בִּקְרוֹבָיו: יב. כָּל מָקוֹם שֶׁיֵּשׁ קִדּוּשִׁין וְאֵין עֲבֵרָה - הַוָּלָד הוֹלֵךְ אַחַר הַזָּכָר; וְאֵיזוֹ? זוֹ כֹּהֶנֶת, לְוִיָּה, וְיִשְׂרְאֵלִית, שֶׁנִּשֵּׂאת לְכֹהֵן, וּלְלֵוִי,

וּלְיִשְׂרָאֵל. וְכָל מָקוֹם שֶׁיֵּשׁ קִדּוּשִׁין וְיֵשׁ עֲבֵרָה - הַוָּלָד הוֹלֵךְ אַחַר הַפָּגוּם. וְאֵיזוֹ? זוֹ אַלְמָנָה לְכֹהֵן גָּדוֹל, גְּרוּשָׁה וַחֲלוּצָה לְכֹהֵן הֶדְיוֹט, מַמְזֶרֶת וּנְתִינָה לְיִשְׂרָאֵל, בַּת יִשְׂרָאֵל לְמַמְזֵר וּלְנָתִין. וְכָל מִי שֶׁאֵין לָהּ עָלָיו קִדּוּשִׁין, אֲבָל יֵשׁ לָהּ עַל אֲחֵרִים קִדּוּשִׁין - הַוָּלָד מַמְזֵר; וְאֵיזֶה? זֶה הַבָּא עַל אַחַת מִכָּל הָעֲרָיוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה. וְכָל מִי שֶׁאֵין לָהּ לֹא עָלָיו וְלֹא עַל אֲחֵרִים קִדּוּשִׁין - הַוָּלָד כְּמוֹתָהּ. וְאֵיזֶה? זֶה וְלַד שִׁפְחָה וְנָכְרִית: יג. רַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר: יְכוֹלִין מַמְזֵרִים לְטַהֵר. כֵּיצַד? מַמְזֵר שֶׁנָּשָׂא שִׁפְחָה - הַוָּלָד עֶבֶד. שִׁחְרְרוֹ - נִמְצָא הַבֵּן בֶּן־חוֹרִין. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: הֲרֵי זֶה עֶבֶד מַמְזֵר:

מַסֶּכֶת קִדּוּשִׁין פֶּרֶק ד

א. עֲשָׂרָה יוּחְסִין עָלוּ מִבָּבֶל: כֹּהֲנֵי, לְוֵיֵי, יִשְׂרְאֵלֵי, חֲלָלֵי, גֵּרֵי, וַחֲרוּרֵי, מַמְזֵרֵי, נְתִינֵי, שְׁתוּקֵי, וַאֲסוּפֵי. כֹּהֲנֵי, לְוֵיֵי, וְיִשְׂרְאֵלֵי - מֻתָּרִים לָבֹא זֶה בָּזֶה. לְוֵיֵי, יִשְׂרְאֵלֵי, חֲלָלֵי, גֵּרֵי, וַחֲרוּרֵי - מֻתָּרִים לָבֹא זֶה בָּזֶה. גֵּרֵי, וַחֲרוּרֵי, מַמְזֵרֵי, וּנְתִינֵי, שְׁתוּקֵי, וַאֲסוּפֵי - כֻּלָּם מֻתָּרִין לָבֹא זֶה בָּזֶה: ב. וְאֵלּוּ הֵם שְׁתוּקֵי? כָּל שֶׁהוּא מַכִּיר אֶת אִמּוֹ, וְאֵינוֹ מַכִּיר אֶת אָבִיו. אֲסוּפֵי? כָּל שֶׁנֶּאֱסַף מִן הַשּׁוּק, וְאֵינוֹ מַכִּיר לֹא אָבִיו וְלֹא אִמּוֹ. אַבָּא שָׁאוּל הָיָה קוֹרֵא לִשְׁתוּקֵי: בְּדוּקֵי: ג. כָּל הָאֲסוּרִים לָבֹא בַּקָּהָל - מֻתָּרִים לָבֹא זֶה בָּזֶה; רַבִּי יְהוּדָה אוֹסֵר. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: וַדָּאן בְּוַדָּאן - מֻתָּר. וַדָּאן בִּסְפֵקָן, וּסְפֵקָן בְּוַדָּאן, וּסְפֵקָן בִּסְפֵקָן - אָסוּר. וְאֵלּוּ הֵן הַסְּפֵקוֹת? שְׁתוּקֵי, אֲסוּפֵי, וְכוּתִי: ד. הַנּוֹשֵׂא אִשָּׁה כֹּהֶנֶת - צָרִיךְ לִבְדֹּק אַחֲרֶיהָ אַרְבַּע אִמָּהוֹת שֶׁהֵן שְׁמוֹנָה: אִמָּהּ וְאֵם אִמָּהּ, וְאֵם אֲבִי אִמָּהּ וְאִמָּהּ, וְאֵם אָבִיהָ וְאִמָּהּ, וְאֵם אֲבִי אָבִיהָ וְאִמָּהּ. לְוִיָּה וְיִשְׂרְאֵלִית - מוֹסִיפִין עֲלֵיהֶן עוֹד אַחַת: ה. אֵין בּוֹדְקִין לֹא מִן הַמִּזְבֵּחַ וּלְמַעְלָה, וְלֹא מִן הַדּוּכָן וּלְמַעְלָה, וְלֹא מִן סַנְהֶדְרִין וּלְמַעְלָה. וְכָל שֶׁהֶחְזִקוּ אֲבוֹתָיו מְשׁוֹטְרֵי הָרַבִּים וְגַבָּאֵי צְדָקָה - מַשִּׂיאִין לַכְּהֻנָּה וְאֵינוֹ צָרִיךְ לִבְדֹּק אַחֲרֵיהֶן. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: אַף מִי שֶׁהָיָה חָתוּם עַד בְּעַרְכֵי הַיִּשָּׁנָה שֶׁל צִפּוֹרִי. רַבִּי חֲנִינָא בֶּן אַנְטִיגְנוֹס אוֹמֵר: אַף מִי שֶׁהָיָה מֻכְתָּב בְּאִסְטְרַטְיָא שֶׁל מֶלֶךְ: ו. בַּת חָלָל זָכָר פְּסוּלָה מִן הַכְּהֻנָּה לְעוֹלָם. יִשְׂרָאֵל שֶׁנָּשָׂא חֲלָלָה - בִּתּוֹ כְּשֵׁרָה לַכְּהֻנָּה. חָלָל שֶׁנָּשָׂא בַּת יִשְׂרָאֵל - בִּתּוֹ פְּסוּלָה לַכְּהֻנָּה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: בַּת גֵּר זָכָר - כְּבַת חָלָל זָכָר: ז. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר: יִשְׂרָאֵל שֶׁנָּשָׂא גִּיּוֹרֶת - בִּתּוֹ כְּשֵׁרָה לַכְּהֻנָּה. וְגֵר שֶׁנָּשָׂא בַּת־יִשְׂרָאֵל - בִּתּוֹ כְּשֵׁרָה לַכְּהֻנָּה. אֲבָל גֵּר שֶׁנָּשָׂא גִּיּוֹרֶת - בִּתּוֹ פְּסוּלָה לַכְּהֻנָּה. אֶחָד גֵּר וְאֶחָד עֲבָדִים מְשֻׁחְרָרִים, אֲפִלּוּ עַד עֲשָׂרָה דוֹרוֹת, עַד שֶׁתִּהֵא אִמּוֹ מִיִּשְׂרָאֵל. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: אַף גֵּר שֶׁנָּשָׂא גִּיּוֹרֶת -

בִּתּוֹ כְּשֵׁרָה לַכְּהֻנָּה: ח. הָאוֹמֵר: 'בְּנִי זֶה מַמְזֵר' - אֵינוֹ נֶאֱמָן. וַאֲפִלּוּ שְׁנֵיהֶם אוֹמְרִים עַל הָעֶבֶר שֶׁבְּמֵעֶיהָ: 'מַמְזֵר הוּא' - אֵינָם נֶאֱמָנִים. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: נֶאֱמָנִים: ט. מִי שֶׁנָּתַן רְשׁוּת לִשְׁלוּחוֹ לְקַדֵּשׁ אֶת בִּתּוֹ, וְהָלַךְ הוּא וְקִדְּשָׁהּ: אִם שֶׁלּוֹ קָדְמוּ - קִדּוּשָׁיו קִדּוּשִׁין. וְאִם שֶׁל שְׁלוּחוֹ קָדְמוּ - קִדּוּשָׁיו קִדּוּשִׁין. וְאִם אֵינוֹ יָדוּעַ - שְׁנֵיהֶם נוֹתְנִים גֵּט. וְאִם רָצוּ - אֶחָד נוֹתֵן גֵּט וְאֶחָד כּוֹנֵס. וְכֵן הָאִשָּׁה שֶׁנָּתְנָה רְשׁוּת לִשְׁלוּחָהּ לְקַדְּשָׁהּ, וְהָלְכָה וְקִדְּשָׁה אֶת עַצְמָהּ, אִם שֶׁלָּהּ קָדְמוּ - קִדּוּשֶׁיהָ קִדּוּשִׁין. וְאִם שֶׁל שְׁלוּחָהּ קָדְמוּ - קִדּוּשָׁיו קִדּוּשִׁין. וְאִם אֵינוֹ יָדוּעַ - שְׁנֵיהֶם נוֹתְנִין לָהּ גֵּט. וְאִם רָצוּ - אֶחָד נוֹתֵן לָהּ גֵּט, וְאֶחָד כּוֹנֵס: י. מִי שֶׁיָּצָא הוּא וְאִשְׁתּוֹ לִמְדִינַת הַיָּם, וּבָא הוּא וְאִשְׁתּוֹ וּבָנָיו וְאָמַר: 'אִשָּׁה שֶׁיָּצָאת עִמִּי לִמְדִינַת הַיָּם, הֲרֵי הִיא זוֹ וְאֵלּוּ בָּנֶיהָ' - אֵינוֹ צָרִיךְ לְהָבִיא רְאָיָה, לֹא עַל הָאִשָּׁה וְלֹא עַל הַבָּנִים. 'מֵתָה וְאֵלּוּ בָּנֶיהָ' - מֵבִיא רְאָיָה עַל הַבָּנִים, וְאֵינוֹ מֵבִיא רְאָיָה עַל הָאִשָּׁה: יא. 'אִשָּׁה נָשָׂאתִי בִּמְדִינַת הַיָּם, הֲרֵי הִיא זוֹ וְאֵלּוּ בָּנֶיהָ' - מֵבִיא רְאָיָה עַל הָאִשָּׁה, וְאֵינוֹ צָרִיךְ לְהָבִיא רְאָיָה עַל הַבָּנִים. 'מֵתָה וְאֵלּוּ בָּנֶיהָ' - צָרִיךְ לְהָבִיא רְאָיָה עַל הָאִשָּׁה וְעַל הַבָּנִים: יב. לֹא יִתְיַחֵד אָדָם עִם שְׁתֵּי נָשִׁים, אֲבָל אִשָּׁה אַחַת מִתְיַחֶדֶת עִם שְׁנֵי אֲנָשִׁים. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: אַף אִישׁ אֶחָד מִתְיַחֵד עִם שְׁתֵּי נָשִׁים, בִּזְמַן שֶׁאִשְׁתּוֹ עִמּוֹ, וְיָשֵׁן עִמָּהֶם בַּפֻּנְדָּקִי, מִפְּנֵי שֶׁאִשְׁתּוֹ מְשַׁמַּרְתּוֹ. מִתְיַחֵד אָדָם עִם אִמּוֹ וְעִם בִּתּוֹ, וְיָשֵׁן עִמָּהֶם בְּקֵרוֹב בָּשָׂר. וְאִם הִגְדִּילוּ - זוֹ יִשְׁנָה בִּכְסוּתָהּ, וְזֶה יָשֵׁן בִּכְסוּתוֹ: יג. לֹא יִלְמַד אָדָם רַוָּק סוֹפְרִים, וְלֹא תִּלְמַד אִשָּׁה סוֹפְרִים. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: אַף מִי שֶׁאֵין לוֹ אִשָּׁה - לֹא יִלְמַד סוֹפְרִים: יד. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: לֹא יִרְעֶה רַוָּק בְּהֵמָה, וְלֹא יִישְׁנוּ שְׁנֵי רַוָּקִים בְּטַלִּית אַחַת; וַחֲכָמִים מַתִּירִין. כָּל שֶׁעִסְקוֹ עִם הַנָּשִׁים - לֹא יִתְיַחֵד עִם הַנָּשִׁים. וְלֹא יִלְמַד אָדָם אֶת בְּנוֹ אֲמָנוּת בֵּין הַנָּשִׁים. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: לְעוֹלָם יִלְמַד אָדָם אֶת בְּנוֹ אֲמָנוּת נְקִיָּה וְקַלָּה, וְיִתְפַּלֵּל לְמִי שֶׁהָעֹשֶׁר וְהַנְּכָסִים שֶׁלּוֹ, שֶׁאֵין אֲמָנוּת שֶׁאֵין בָּהּ עֲנִיּוּת וַעֲשִׁירוּת, שֶׁלֹּא עֲנִיּוּת מִן הָאֲמָנוּת, וְלֹא עֲשִׁירוּת מִן הָאֲמָנוּת, אֶלָּא הַכֹּל לְפִי זְכוּתוֹ. רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר: רָאִיתִי מִימֶיךָ חַיָּה וָעוֹף שֶׁיֵּשׁ לָהֶם אֲמָנוּת? וְהֵן מִתְפַּרְנְסִין שֶׁלֹּא בְצַעַר; וַהֲלֹא לֹא נִבְרְאוּ אֶלָּא לְשַׁמְּשֵׁנִי, וַאֲנִי נִבְרֵאתִי לְשַׁמֵּשׁ אֶת קוֹנִי, אֵינוֹ דִּין שֶׁאֶתְפַּרְנֵס שֶׁלֹּא בְצַעַר? אֶלָּא שֶׁהֵרַעוֹתִי מַעֲשַׂי וְקִפַּחְתִּי אֶת פַּרְנָסָתִי. אֲבָא גֻּרְיָן אִישׁ צַיְדָן אוֹמֵר מִשּׁוּם אַבָּא גֻּרְיָא: לֹא יִלְמַד אָדָם אֶת בְּנוֹ - חֲמָר, גַּמָּל, סַפָּר, סַפָּן, רוֹעֶה, וְחַנְוָנִי; שֶׁאֻמָּנוּתָן אֻמָּנוּת לִסְטִים. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר מִשְּׁמוֹ:

הַחַמָּרִים - רַבָּן רִשָּׁעִים. וְהַגַּמָּלִין - רַבָּן כְּשֵׁרִים. הַסַּפָּנִין - רַבָּן חֲסִידִים. טוֹב שֶׁבָּרוֹפְאִים - לְגֵיהִנֹּם. וְהַכָּשֵׁר שֶׁבַּטַּבָּחִים - שֻׁתָּפוֹ שֶׁל עַמָּלֵק. רַבִּי נְהוֹרַאי אוֹמֵר: מַנִּיחַ אֲנִי כָּל אֻמָּנִיּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם, וְאֵינִי מְלַמֵּד אֶת בְּנִי אֶלָּא תוֹרָה, שֶׁאָדָם אוֹכֵל מִשְׂכָּרָהּ בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְהַקֶּרֶן קַיֶּמֶת לָעוֹלָם הַבָּא. וּשְׁאָר כָּל אֻמָּנִיּוֹת אֵינָן כֵּן; כְּשֶׁאָדָם בָּא לִידֵי חֹלִי, אוֹ לִידֵי זִקְנָה, אוֹ לִידֵי יִסּוּרִין, וְאֵינוֹ יָכוֹל לַעֲסֹק בִּמְלַאכְתּוֹ - הֲרֵי הוּא מֵת בְּרָעָב. אֲבָל הַתּוֹרָה אֵינָהּ כֵּן - אֶלָּא מְשַׁמַּרְתּוֹ מִכָּל רַע בְּנַעֲרוּתוֹ, וְנוֹתֶנֶת לוֹ אַחֲרִית וְתִקְוָה בְּזִקְנוּתוֹ. בְּנַעֲרוּתוֹ מַהוּ אוֹמֵר (יְשַׁעְיָה מ, לא): "וְקוֵי ה' יַחֲלִיפוּ כֹחַ". בְּזִקְנוּתוֹ מַהוּ אוֹמֵר (תְּהִלִּים צב, טו): "עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה". וְכֵן הוּא אוֹמֵר בְּאַבְרָהָם אָבִינוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם (בְּרֵאשִׁית כד, א): "וְאַבְרָהָם זָקֵן... וַה' בֵּרַךְ אֶת אַבְרָהָם בַּכֹּל". מָצִינוּ שֶׁעָשָׂה אַבְרָהָם אָבִינוּ אֶת כָּל הַתּוֹרָה כֻּלָּהּ, עַד שֶׁלֹּא נִתְּנָה, שֶׁנֶּאֱמַר (שָׁם כו, ה): "עֵקֶב אֲשֶׁר שָׁמַע אַבְרָהָם בְּקֹלִי, וַיִּשְׁמֹר מִשְׁמַרְתִּי מִצְוֹתַי חֻקּוֹתַי וְתוֹרֹתָי":

סְלִיק לָהּ מַסֶּכֶת קִדּוּשִׁין, וְכָלָא סֵדֶר נָשִׁים בְּסִיַּעְתָּא־דִשְׁמַיָּא;

מַסֶּכֶת בָּבָא־קַמָּא פֶּרֶק א

א. אַרְבָּעָה אָבוֹת נְזִיקִין: הַשּׁוֹר וְהַבּוֹר וְהַמַּבְעֶה וְהַהֶבְעֵר. לֹא הֲרֵי הַשּׁוֹר כַּהֲרֵי הַמַּבְעֶה, וְלֹא הֲרֵי הַמַּבְעֶה כַּהֲרֵי הַשּׁוֹר; וְלֹא זֶה וָזֶה, שֶׁיֵּשׁ בָּהֶן רוּחַ־חַיִּים, כַּהֲרֵי הָאֵשׁ שֶׁאֵין בּוֹ רוּחַ חַיִּים; וְלֹא זֶה וָזֶה, שֶׁדַּרְכָּן לֵילֵךְ וּלְהַזִּיק, כַּהֲרֵי הַבּוֹר שֶׁאֵין דַּרְכּוֹ לֵילֵךְ וּלְהַזִּיק; הַצַּד הַשָּׁוֶה שֶׁבָּהֶן: שֶׁדַּרְכָּן לְהַזִּיק וּשְׁמִירָתָן עָלֶיךָ; וּכְשֶׁהִזִּיק - חָב הַמַּזִּיק לְשַׁלֵּם תַּשְׁלוּמֵי נֶזֶק בְּמֵיטַב הָאָרֶץ: ב. כָּל שֶׁחַבְתִּי בִּשְׁמִירָתוֹ - הִכְשַׁרְתִּי אֶת נִזְקוֹ. הִכְשַׁרְתִּי בְּמִקְצָת נִזְקוֹ - חַבְתִּי בְּתַשְׁלוּמִין כְּהֶכְשֵׁר כָּל נִזְקוֹ. נְכָסִים שֶׁאֵין בָּהֶם מְעִילָה, נְכָסִים שֶׁל בְּנֵי בְּרִית, נְכָסִים הַמְיֻחָדִים, וּבְכָל מָקוֹם, חוּץ מֵרְשׁוּת הַמְיֻחֶדֶת לַמַּזִּיק וּרְשׁוּת הַנִּזָּק וְהַמַּזִּיק; וּכְשֶׁהִזִּיק - חָב הַמַּזִּיק לְשַׁלֵּם תַּשְׁלוּמֵי נֶזֶק בְּמֵיטַב הָאָרֶץ: ג. שׁוּם כֶּסֶף, וְשָׁוֶה כֶּסֶף, בִּכְפֵּי בֵּית־דִּין, וְעַל־פִּי עֵדִים בְּנֵי־חוֹרִין בְּנֵי בְּרִית; וְהַנָּשִׁים בִּכְלָל הַנֶּזֶק. וְהַנִּזָּק וְהַמַּזִּיק בְּתַשְׁלוּמִין: ד. חֲמִשָּׁה תַּמִּין וַחֲמִשָּׁה מוּעָדִין: הַבְּהֵמָה אֵינָהּ מוּעֶדֶת לֹא לִגַּח, וְלֹא לִגֹּף, וְלֹא לִשֹּׁךְ, וְלֹא לִרְבֹּץ, וְלֹא לִבְעֹט. הַשֵּׁן מוּעֶדֶת לֶאֱכֹל אֶת הָרָאוּי לָהּ; הָרֶגֶל מוּעֶדֶת לְשַׁבֵּר בְּדֶרֶךְ הִלּוּכָהּ; וְשׁוֹר הַמּוּעָד; וְשׁוֹר הַמַּזִּיק בִּרְשׁוּת הַנִּזָּק; וְהָאָדָם. הַזְּאֵב וְהָאֲרִי וְהַדֹּב וְהַנָּמֵר וְהַבַּרְדְּלָס וְהַנָּחָשׁ - הֲרֵי אֵלּוּ מוּעָדִין. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: בִּזְמַן שֶׁהֵן בְּנֵי תַּרְבּוּת - אֵינָן מוּעָדִין; וְהַנָּחָשׁ מוּעָד לְעוֹלָם. מַה בֵּין תָּם לְמוּעָד? אֶלָּא שֶׁהַתָּם מְשַׁלֵּם חֲצִי נֶזֶק מִגּוּפוֹ, וּמוּעָד מְשַׁלֵּם נֶזֶק שָׁלֵם מִן הָעֲלִיָּה:

מַסֶּכֶת בָּבָא־קַמָּא פֶּרֶק ב

א. כֵּיצַד הָרֶגֶל מוּעָדֶת? לְשַׁבֵּר בְּדֶרֶךְ הִלּוּכָהּ. הַבְּהֵמָה מוּעֶדֶת לְהַלֵּךְ כְּדַרְכָּהּ וּלְשַׁבֵּר. הָיְתָה מְבַעֶטֶת, אוֹ שֶׁהָיוּ צְרוֹרוֹת מְנַתְּזִין מִתַּחַת רַגְלֶיהָ, וְשִׁבְּרָה אֶת הַכֵּלִים - מְשַׁלֵּם חֲצִי נֶזֶק. דָּרְסָה עַל הַכְּלִי וּשְׁבָרַתּוּ, וְנָפַל עַל כְּלִי אַחֵר וּשְׁבָרוֹ - עַל הָרִאשׁוֹן מְשַׁלֵּם נֶזֶק שָׁלֵם, וְעַל הָאַחֲרוֹן מְשַׁלֵּם חֲצִי נֶזֶק. הַתַּרְנְגוֹלִים מוּעָדִין לְהַלֵּךְ כְּדַרְכָּן וּלְשַׁבֵּר. הָיָה דְּלִיל קָשׁוּר בְּרַגְלָיו, אוֹ שֶׁהָיָה מְהַדֵּס וּמְשַׁבֵּר אֶת הַכֵּלִים - מְשַׁלֵּם חֲצִי נֶזֶק: ב. כֵּיצַד הַשֵּׁן מוּעֶדֶת? לֶאֱכֹל אֶת הָרָאוּי לָהּ. הַבְּהֵמָה מוּעֶדֶת לֶאֱכֹל פֵּרוֹת וְיָרָקוֹת; אָכְלָה כְּסוּת אוֹ כֵּלִים - מְשַׁלֵּם חֲצִי נֶזֶק. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים? בִּרְשׁוּת הַנִּזָּק, אֲבָל בִּרְשׁוּת־הָרַבִּים - פָּטוּר; וְאִם נֶהֱנֵית - מְשַׁלֵּם מַה שֶּׁנֶּהֱנֵית; כֵּיצַד מְשַׁלֵּם מַה שֶּׁנֶּהֱנֵית? אָכְלָה מִתּוֹךְ הָרְחָבָה - מְשַׁלֵּם מַה שֶּׁנֶּהֱנֵית. מִצִּדֵּי הָרְחָבָה - מְשַׁלֵּם מַה שֶּׁהִזִּיקָה. מִפֶּתַח הַחֲנוּת - מְשַׁלֵּם מַה שֶּׁנֶּהֱנֵית. מִתּוֹךְ הַחֲנוּת - מְשַׁלֵּם מַה שֶּׁהִזִּיקָה: ג. הַכֶּלֶב וְהַגְּדִי שֶׁקָּפְצוּ מֵרֹאשׁ הַגַּג וְשִׁבְּרוּ אֶת הַכֵּלִים - מְשַׁלֵּם נֶזֶק שָׁלֵם, מִפְּנֵי שֶׁהֵן מוּעָדִין. הַכֶּלֶב שֶׁנָּטַל חֲרָרָה וְהָלַךְ לַגְּדִישׁ, אָכַל אֶת הַחֲרָרָה וְהִדְלִיק אֶת הַגְּדִישׁ - עַל הַחֲרָרָה מְשַׁלֵּם נֶזֶק שָׁלֵם, וְעַל הַגְּדִישׁ מְשַׁלֵּם חֲצִי נֶזֶק: ד. אֵיזֶה הוּא תָּם, וְאֵיזֶה הוּא מוּעָד? מוּעָד - כָּל שֶׁהֵעִידוּ בּוֹ שְׁלֹשָׁה יָמִים. וְתָם - מִשֶּׁיַּחֲזֹר בּוֹ שְׁלֹשָׁה יָמִים; דִּבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: מוּעָד - שֶׁהֵעִידוּ בּוֹ שָׁלֹשׁ פְּעָמִים; וְתָם - כֹּל שֶׁיִּהוּ הַתִּינוֹקוֹת מְמַשְׁמְשִׁין בּוֹ וְאֵינוֹ נוֹגֵחַ: ה. שׁוֹר הַמַּזִּיק בִּרְשׁוּת הַנִּזָּק כֵּיצַד? נָגַח, נָגַף, נָשַׁךְ, רָבַץ, בָּעַט, בִּרְשׁוּת־הָרַבִּים - מְשַׁלֵּם חֲצִי נֶזֶק. בִּרְשׁוּת הַנִּזָּק - רַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר: נֶזֶק שָׁלֵם, וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: חֲצִי נֶזֶק. אָמַר לָהֶם רַבִּי טַרְפוֹן: וּמַה בְּמָקוֹם שֶׁהֵקֵל עַל הַשֵּׁן וְעַל הָרֶגֶל בִּרְשׁוּת־הָרַבִּים, שֶׁהוּא פָּטוּר - הֶחְמִיר עֲלֵיהֶם בִּרְשׁוּת הַנִּזָּק לְשַׁלֵּם נֶזֶק שָׁלֵם. מָקוֹם שֶׁהֶחְמִיר עַל הַקֶּרֶן בִּרְשׁוּת־הָרַבִּים לְשַׁלֵּם חֲצִי נֶזֶק, אֵינוֹ דִין שֶׁנַּחְמִיר עָלָיו בִּרְשׁוּת הַנִּזָּק לְשַׁלֵּם נֶזֶק שָׁלֵם? אָמְרוּ לוֹ: דַּיּוֹ לַבָּא מִן הַדִּין לִהְיוֹת כַּנִּדּוֹן: מַה בִּרְשׁוּת־הָרַבִּים חֲצִי נֶזֶק - אַף בִּרְשׁוּת הַנִּזָּק חֲצִי נֶזֶק. אָמַר לָהֶם: אֲנִי לֹא אָדוֹן קֶרֶן מִקֶּרֶן, אֲנִי אָדוֹן קֶרֶן מֵרֶגֶל. וּמַה בְּמָקוֹם שֶׁהֵקֵל עַל הַשֵּׁן וְעַל הָרֶגֶל בִּרְשׁוּת־הָרַבִּים, הֶחְמִיר בַּקֶּרֶן. מָקוֹם שֶׁהֶחְמִיר עַל הַשֵּׁן וְעַל הָרֶגֶל בִּרְשׁוּת הַנִּזָּק, אֵינוֹ דִין שֶׁנַּחְמִיר בַּקֶּרֶן? אָמְרוּ לוֹ: דַּיּוֹ לַבָּא מִן הַדִּין לִהְיוֹת כַּנִּדּוֹן. מַה בִּרְשׁוּת־הָרַבִּים חֲצִי נֶזֶק - אַף בִּרְשׁוּת הַנִּזָּק חֲצִי נֶזֶק: ו. אָדָם מוּעָד לְעוֹלָם, בֵּין שׁוֹגֵג, בֵּין מֵזִיד, בֵּין

עֵר, בֵּין יָשֵׁן. סִמֵּא אֶת עֵין חֲבֵרוֹ וְשִׁבֵּר אֶת הַכֵּלִים - מְשַׁלֵּם נֵזֶק שָׁלֵם:

מַסֶּכֶת בָּבָא־קַמָּא פֶּרֶק ג

א. הַמַּנִּיחַ אֶת הַכַּד בִּרְשׁוּת־הָרַבִּים, וּבָא אַחֵר וְנִתְקַל בָּהּ וּשְׁבָרָהּ - פָּטוּר. וְאִם הֶזֵּק בָּהּ - בַּעַל הֶחָבִית חַיָּב בְּנִזְקוֹ. נִשְׁבְּרָה כַּדּוֹ בִּרְשׁוּת־הָרַבִּים, וְהֶחְלַק אֶחָד בַּמַּיִם, אוֹ שֶׁלָּקָה בַּחֲרָסֶיהָ - חַיָּב. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: בְּמִתְכַּוֵּן - חַיָּב. בְּאֵינוֹ מִתְכַּוֵּן - פָּטוּר: ב. הַשּׁוֹפֵךְ מַיִם בִּרְשׁוּת־הָרַבִּים, וְהֶזֵּק בָּהֶן אַחֵר - חַיָּב בְּנִזְקוֹ. הַמַּצְנִיעַ אֶת הַקּוֹץ, וְאֶת הַזְּכוּכִית, וְהַגּוֹדֵר אֶת גְּדֵרוֹ בַּקּוֹצִים, וְגָדֵר שֶׁנָּפַל לִרְשׁוּת־הָרַבִּים, וְהֶזִּיקוּ בָּהֶן אֲחֵרִים - חַיָּב בְּנִזְקָן: ג. הַמּוֹצִיא אֶת תִּבְנוֹ וְאֶת קַשּׁוֹ לִרְשׁוּת־הָרַבִּים לִזְבָלִים, וְהֶזֵּק בָּהֶן אַחֵר - חַיָּב בְּנִזְקוֹ; וְכָל הַקּוֹדֵם בָּהֶן זָכָה. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: כָּל הַמְקַלְקְלִין בִּרְשׁוּת־הָרַבִּים וְהִזִּיקוּ - חַיָּבִין לְשַׁלֵּם; וְכָל הַקּוֹדֵם בָּהֶן זָכָה. הַהוֹפֵךְ אֶת הַגָּלָל בִּרְשׁוּת־הָרַבִּים, וְהֶזֵּק בָּהֶן אַחֵר - חַיָּב בְּנִזְקוֹ: ד. שְׁנֵי קַדָּרִין שֶׁהָיוּ מְהַלְּכִין זֶה אַחַר זֶה, וְנִתְקַל הָרִאשׁוֹן וְנָפַל, וְנִתְקַל הַשֵּׁנִי בָּרִאשׁוֹן - הָרִאשׁוֹן חַיָּב בְּנִזְקֵי שֵׁנִי: ה. זֶה בָּא בְּחָבִיתוֹ, וְזֶה בָּא בְּקוֹרָתוֹ, נִשְׁבְּרָה כַּדּוֹ שֶׁל זֶה בְּקוֹרָתוֹ שֶׁל זֶה - פָּטוּר, שֶׁלָּזֶה רְשׁוּת לְהַלֵּךְ, וְלָזֶה רְשׁוּת לְהַלֵּךְ. הָיָה בַּעַל הַקּוֹרָה רִאשׁוֹן, וּבַעַל הֶחָבִית אַחֲרוֹן, נִשְׁבְּרָה חָבִית בַּקּוֹרָה - פָּטוּר בַּעַל הַקּוֹרָה. וְאִם עָמַד בַּעַל הַקּוֹרָה - חַיָּב. סְתָם - פָּטוּר. הָיָה בַּעַל הֶחָבִית רִאשׁוֹן, וּבַעַל הַקּוֹרָה אַחֲרוֹן, נִשְׁבְּרָה חָבִית בַּקּוֹרָה - חַיָּב. וְאִם עָמַד בַּעַל חָבִית - פָּטוּר. וְאִם אָמַר לְבַעַל קוֹרָה: 'עֲמֹד'! - חַיָּב. וְכֵן זֶה בָּא בְּנֵרוֹ, וְזֶה בִּפְשִׁתָּנוֹ: ו. שְׁנַיִם שֶׁהָיוּ מְהַלְּכִין בִּרְשׁוּת־הָרַבִּים: אֶחָד רָץ וְאֶחָד מְהַלֵּךְ, אוֹ שֶׁהָיוּ שְׁנֵיהֶם רָצִים, וְהִזִּיקוּ זֶה אֶת זֶה - שְׁנֵיהֶם פְּטוּרִין: ז. הַמְבַקֵּעַ בִּרְשׁוּת־הַיָּחִיד וְהִזִּיק בִּרְשׁוּת־הָרַבִּים, בִּרְשׁוּת־הָרַבִּים וְהִזִּיק בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד, בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד וְהִזִּיק בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד אַחֵר - חַיָּב: ח. שְׁנֵי שְׁוָרִים תַּמִּים שֶׁחָבְלוּ זֶה אֶת זֶה - מְשַׁלְּמִים בַּמּוֹתָר חֲצִי נֵזֶק. שְׁנֵיהֶם מוּעָדִים - מְשַׁלְּמִים בַּמּוֹתָר נֵזֶק שָׁלֵם. אֶחָד תָּם וְאֶחָד מוּעָד: מוּעָד בְּתָם - מְשַׁלֵּם בַּמּוֹתָר נֵזֶק שָׁלֵם; תָּם בְּמוּעָד - מְשַׁלֵּם בַּמּוֹתָר חֲצִי נֵזֶק. וְכֵן שְׁנֵי אֲנָשִׁים שֶׁחָבְלוּ זֶה בָּזֶה - מְשַׁלְּמִים בַּמּוֹתָר נֵזֶק שָׁלֵם. אָדָם בְּמוּעָד וּמוּעָד בְּאָדָם - מְשַׁלֵּם בַּמּוֹתָר נֵזֶק שָׁלֵם. אָדָם בְּתָם וְתָם בְּאָדָם: אָדָם בְּתָם - מְשַׁלֵּם בַּמּוֹתָר נֵזֶק שָׁלֵם, תָּם בְּאָדָם - מְשַׁלֵּם בַּמּוֹתָר חֲצִי נֵזֶק. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: אַף תָּם שֶׁחָבַל בְּאָדָם - מְשַׁלֵּם בַּמּוֹתָר נֵזֶק שָׁלֵם: ט. שׁוֹר שָׁוֶה מָנֶה שֶׁנָּגַח שׁוֹר שָׁוֶה מָאתַיִם, וְאֵין הַנִּבְלָה יָפָה כְּלוּם - נוֹטֵל אֶת הַשּׁוֹר. שׁוֹר שָׁוֶה מָאתַיִם שֶׁנָּגַח שׁוֹר שָׁוֶה מָאתַיִם, וְאֵין

הַנִּבֵּלָה יָפָה כְּלוּם - אָמַר רַבִּי מֵאִיר: עַל זֶה נֶאֱמַר (שְׁמוֹת כא, לה): "וּמָכְרוּ אֶת הַשּׁוֹר הַחַי, וְחָצוּ אֶת כַּסְפּוֹ". אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוּדָה: וְכֵן הַלָּכָה; קַיְּמְתָּ "וּמָכְרוּ אֶת הַשּׁוֹר הַחַי וְחָצוּ אֶת כַּסְפּוֹ", וְלֹא קַיְּמְתָּ "וְגַם אֶת הַמֵּת יֶחֱצוּן", וְאֵיזֶה? זֶה שׁוֹר שֶׁוֶּה מָאתַיִם שֶׁנָּגַח שׁוֹר שֶׁוֶּה מָאתַיִם, וְהַנִּבֵּלָה יָפָה חֲמִשִּׁים זוּז - שֶׁזֶּה נוֹטֵל חֲצִי הַחַי וַחֲצִי הַמֵּת, וְזֶה נוֹטֵל חֲצִי הַחַי וַחֲצִי הַמֵּת: י. יֵשׁ חַיָּב עַל מַעֲשֵׂה שׁוֹרוֹ וּפָטוּר עַל מַעֲשֵׂה עַצְמוֹ, פָּטוּר עַל מַעֲשֵׂה שׁוֹרוֹ וְחַיָּב עַל מַעֲשֵׂה עַצְמוֹ. שׁוֹרוֹ שֶׁבִּישׁ - פָּטוּר, וְהוּא שֶׁבִּישׁ - חַיָּב. שׁוֹרוֹ שֶׁסִּמֵּא אֶת עֵין עַבְדּוֹ, וְהִפִּיל אֶת שִׁנּוֹ - פָּטוּר, וְהוּא שֶׁסִּמֵּא אֶת עֵין עַבְדּוֹ, וְהִפִּיל אֶת שִׁנּוֹ - חַיָּב. שׁוֹרוֹ שֶׁחָבַל בְּאָבְיו וּבְאִמּוֹ - חַיָּב, וְהוּא שֶׁחָבַל בְּאָבְיו וּבְאִמּוֹ - פָּטוּר. שׁוֹרוֹ שֶׁהִדְלִיק אֶת הַגָּדִישׁ בַּשַּׁבָּת - חַיָּב, וְהוּא שֶׁהִדְלִיק אֶת הַגָּדִישׁ בַּשַּׁבָּת - פָּטוּר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ: יא. שׁוֹר שֶׁהָיָה רוֹדֵף אַחַר שׁוֹר אַחֵר, וְהָזַק - זֶה אוֹמֵר: 'שׁוֹרְךָ הִזִּיק'; וְזֶה אוֹמֵר: 'לֹא כִי, אֶלָּא בַּסֶּלַע לָקָה' - הַמּוֹצִיא מֵחֲבֵרוֹ עָלָיו הָרְאָיָה. הָיוּ שְׁנַיִם רוֹדְפִים אַחַר אֶחָד: זֶה אוֹמֵר: 'שׁוֹרְךָ הִזִּיק', וְזֶה אוֹמֵר: 'שׁוֹרְךָ הִזִּיק' - שְׁנֵיהֶן פְּטוּרִין. אִם הָיוּ שְׁנֵיהֶם שֶׁל אִישׁ אֶחָד - שְׁנֵיהֶן חַיָּבִין. הָיָה אֶחָד גָּדוֹל וְאֶחָד קָטָן: הַנִּזָּק אוֹמֵר: 'גָּדוֹל הִזִּיק', וְהַמַּזִּיק אוֹמֵר: 'לֹא כִי, אֶלָּא קָטָן הִזִּיק'. אֶחָד תָּם וְאֶחָד מוּעָד, הַנִּזָּק אוֹמֵר: 'מוּעָד הִזִּיק', וְהַמַּזִּיק אוֹמֵר: 'לֹא כִי, אֶלָּא תָּם הִזִּיק' - הַמּוֹצִיא מֵחֲבֵרוֹ עָלָיו הָרְאָיָה:

מַסֶּכֶת בָּבָא־קַמָּא פֶּרֶק ד

א. שׁוֹר שֶׁנָּגַח אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה שְׁוָרִים זֶה אַחַר זֶה - יְשַׁלֵּם לָאַחֲרוֹן שֶׁבָּהֶם. וְאִם יֵשׁ בּוֹ מוֹתָר - יַחֲזִיר לְשֶׁלְּפָנָיו. וְאִם יֵשׁ בּוֹ מוֹתָר - יַחֲזִיר לְשֶׁלְּפָנֵי פָנָיו. וְהָאַחֲרוֹן אַחֲרוֹן נִשְׁכָּר; דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: שׁוֹר שֶׁוֶּה מָאתַיִם שֶׁנָּגַח שׁוֹר שֶׁוֶּה מָאתַיִם, וְאֵין הַנִּבֵּלָה יָפָה כְּלוּם - זֶה נוֹטֵל מָנֶה וְזֶה נוֹטֵל מָנֶה. חָזַר וְנָגַח שׁוֹר אַחֵר שֶׁוֶּה מָאתַיִם - הָאַחֲרוֹן נוֹטֵל מָנֶה, וְשֶׁלְּפָנָיו - זֶה נוֹטֵל חֲמִשִּׁים זוּז וְזֶה נוֹטֵל חֲמִשִּׁים זוּז. חָזַר וְנָגַח שׁוֹר אַחֵר שֶׁוֶּה מָאתַיִם - הָאַחֲרוֹן נוֹטֵל מָנֶה; וְשֶׁלְּפָנָיו - חֲמִשִּׁים זוּז. וּשְׁנַיִם הָרִאשׁוֹנִים - דִּינַר זָהָב: ב. שׁוֹר שֶׁהוּא מוּעָד לְמִינוֹ וְאֵינוֹ מוּעָד

לְשֶׁאֵינוֹ מִינוֹ, מוּעָד לָאָדָם וְאֵינוֹ מוּעָד לַבְּהֵמָה, מוּעָד לַקְּטַנִּים וְאֵינוֹ מוּעָד לַגְּדוֹלִים: אֶת שֶׁהוּא מוּעָד לוֹ - מְשַׁלֵּם נֶזֶק שָׁלֵם, וְאֶת שֶׁאֵינוֹ מוּעָד לוֹ - מְשַׁלֵּם חֲצִי נֶזֶק. אָמְרוּ לִפְנֵי רַבִּי יְהוּדָה: הָרֵי שֶׁהָיָה מוּעָד לַשַּׁבָּתוֹת וְאֵינוֹ מוּעָד לַחֹל? אָמַר לָהֶם: לַשַּׁבָּתוֹת - מְשַׁלֵּם נֶזֶק שָׁלֵם, לִימוֹת הַחֹל - מְשַׁלֵּם חֲצִי נֶזֶק. אֵימָתַי הוּא תָּם? מִשֶּׁיַּחֲזֹר בּוֹ שְׁלֹשָׁה יְמֵי שַׁבָּתוֹת: ג. שׁוֹר שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁנָּגַח שׁוֹר שֶׁל הֶקְדֵּשׁ, וְשֶׁל הֶקְדֵּשׁ שֶׁנָּגַח לְשׁוֹר שֶׁל יִשְׂרָאֵל - פָּטוּר, שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוֹת כא, לה): "שׁוֹר רֵעֵהוּ", וְלֹא שׁוֹר שֶׁל הֶקְדֵּשׁ. שׁוֹר שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁנָּגַח לְשׁוֹר שֶׁל נָכְרִי - פָּטוּר; וְשֶׁל נָכְרִי שֶׁנָּגַח לְשׁוֹר שֶׁל יִשְׂרָאֵל, בֵּין תָּם בֵּין מוּעָד - מְשַׁלֵּם נֶזֶק שָׁלֵם: ד. שׁוֹר שֶׁל פִּקֵּחַ שֶׁנָּגַח שׁוֹר שֶׁל חֵרֵשׁ, שׁוֹטֶה וְקָטָן - חַיָּב. וְשֶׁל חֵרֵשׁ שׁוֹטֶה וְקָטָן שֶׁנָּגַח שׁוֹר שֶׁל פִּקֵּחַ - פָּטוּר. שׁוֹר שֶׁל חֵרֵשׁ, שׁוֹטֶה וְקָטָן שֶׁנָּגַח - בֵּית־דִּין מַעֲמִידִין לָהֶן אַפּוֹטְרוֹפּוֹס, וּמְעִידִין לָהֶן בִּפְנֵי אַפּוֹטְרוֹפּוֹס. נִתְפַּקֵּחַ הַחֵרֵשׁ, נִשְׁתַּפְּתָה הַשּׁוֹטֶה וְהִגְדִּיל הַקָּטָן - חָזַר לְתַמּוּתוֹ; דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: הֲרֵי הוּא בְּחֶזְקָתוֹ. שׁוֹר הָאִצְטָדִין אֵינוֹ חַיָּב מִיתָה, שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוֹת כא, כח): "כִּי יִגַּח", וְלֹא שֶׁיַּגִּיחוּהוּ: ה. שׁוֹר שֶׁנָּגַח אֶת הָאָדָם וָמֵת: מוּעָד - מְשַׁלֵּם כֹּפֶר. וְתָם - פָּטוּר מִן הַכֹּפֶר. וְזֶה וָזֶה חַיָּבִים מִיתָה. וְכֵן בַּ"בֵּן" וְכֵן בַּ"בַּת" (שְׁמוֹת כא, לא). נָגַח עֶבֶד אוֹ אָמָה - נוֹתֵן שְׁלֹשִׁים סְלָעִים, בֵּין שֶׁהוּא יָפֶה מָנֶה, וּבֵין שֶׁאֵינוֹ יָפֶה אֶלָּא דִּינָר אֶחָד: ו. שׁוֹר שֶׁהָיָה מִתְחַכֵּךְ בַּכֹּתֶל, וְנָפַל עַל הָאָדָם; נִתְכַּוֵּן לַהֲרֹג אֶת הַבְּהֵמָה וְהָרַג אֶת הָאָדָם; לַנָּכְרִי, וְהָרַג אֶת יִשְׂרָאֵל; לַנְּפָלִים, וְהָרַג בֶּן קַיָּמָא - פָּטוּר: ז. שׁוֹר הָאִשָּׁה, שׁוֹר הַיְתוֹמִים, שׁוֹר הָאַפּוֹטְרוֹפּוֹס, שׁוֹר הַמִּדְבָּר, שׁוֹר הַהֶקְדֵּשׁ, שׁוֹר הַגֵּר שֶׁמֵּת וְאֵין לוֹ יוֹרְשִׁים - הֲרֵי אֵלּוּ חַיָּבִים מִיתָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: שׁוֹר הַמִּדְבָּר, שׁוֹר הַהֶקְדֵּשׁ, שׁוֹר הַגֵּר שֶׁמֵּת - פְּטוּרִים מִן הַמִּיתָה, לְפִי שֶׁאֵין לָהֶם בְּעָלִים: ח. שׁוֹר שֶׁהוּא יוֹצֵא לְהִסָּקֵל וְהֻקְדִּישׁוֹ בְּעָלָיו - אֵינוֹ מֻקְדָּשׁ; שְׁחָטוֹ - בְּשָׂרוֹ אָסוּר. וְאִם עַד שֶׁלֹּא נִגְמַר דִּינוֹ הֻקְדִּישׁוֹ בְּעָלָיו - מֻקְדָּשׁ. וְאִם שְׁחָטוֹ - בְּשָׂרוֹ מֻתָּר: ט. מְסָרוֹ לְשׁוֹמֵר חִנָּם, וְלַשּׁוֹאֵל, לְנוֹשֵׂא שָׂכָר, וְלַשּׁוֹכֵר - נִכְנְסוּ תַּחַת הַבְּעָלִים: מוּעָד מְשַׁלֵּם נֶזֶק שָׁלֵם, וְתָם מְשַׁלֵּם חֲצִי נֶזֶק. קְשָׁרוֹ בְּעָלָיו בַּמּוֹסָרָה, וְנָעַל בְּפָנָיו כָּרָאוּי, וְיָצָא וְהִזִּיק, אֶחָד תָּם וְאֶחָד מוּעָד - חַיָּב; דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: תָּם חַיָּב, וּמוּעָד פָּטוּר, שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוֹת כא, לו): "וְלֹא יִשְׁמְרֶנּוּ בְּעָלָיו", וְשָׁמוּר הוּא זֶה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: אֵין לוֹ שְׁמִירָה אֶלָּא סַכִּין:

לְרַבּוֹתָיו יַתִּיר מִנַּיהּ. וַהֲווֹ נָשׁ לְמֶעְבַּד לָךְ בִּישׁ. קוּם שָׁאֲלִין מִנַּיהּ בְּהַהוּא סַנְדְּלָא עֲבִיד פִּקּוּדָא דְּמָרָךְ. אֲמַר דִּיבּוּם עַד דְּנָפַק נִשְׁמָתֵיהּ לָהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאֲמַר טָהוֹר. וְלָא הֲוָה תַּמָּן מַמְרָא אַנְתְּ יְהַבְתְּ לֵיהּ עִיטָא רַבִּי עֲקִיבָא. כַּד נְפַק שַׁבַּתָּא לְמִגְזַר, חַיֵּיךְ לֵית אֲנָא אַשְׁכְּחֵיהּ רַבִּי עֲקִיבָא דְּמִית, מִתְגַּלֵי עֲלֵיהּ אֵלָּא בְּפַלְטְרִין בָּזַע מָאנֵיהּ וְגָרִיר כָּל בִּשְׂרֵיהּ דִּילָךְ הַדָּא הוּא דִּכְתִיב וְדָמָא נָחִית וְנָגִיד עַל דִּיקְנֵיהּ. בְּאֵלוֹנֵי מַמְרֵא (עַד כָּאן):

(עַד כָּאן מִדְרָשׁ הַנֶּעְלָם).

המשך הזהר מעמוד צט ע"א

הָוָה צָוַח וּבְכֵי נְפַק לְבָרָא וַאֲמַר שְׁמַיָּא שְׁמַיָּא אֲמָרוּ לִשְׁמָשָׁא וּלְסִיהֲרָא דְּנְהִירוּתָא דַּהֲוֹת נְהִיר יַתִּיר מִנְּהוֹן הָא אִתְחַשַּׁךְ. [דף צט ע"ב] אֲמַר רַבִּי יְהוּדָה בְּשָׁעָה שֶׁנִּשְׁמַת הַצַּדִּיק רוֹצָה לָצֵאת שְׂמֵחָה וְהַצַּדִּיק בָּטוּחַ בְּמִיתָתוֹ כְּדֵי לְקַבֵּל שְׂכָרוֹ, הַדָּא הוּא דִּכְתִיב וַיֵּרָא וַיָּרֹץ לִקְרָאתָם בְּשִׂמְחָה לְקַבֵּל פְּנֵיהֶם. מַאי זֶה מָקוֹם, מִפֶּתַח הָאֹהֶל כִּדְקָא אֲמָרַן. וַיִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה לְגַבֵּי שְׁכִינָה. רַבִּי יוֹחָנָן פָּתַח וַאֲמַר (שיר ב) עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ הַצְּלָלִים סוֹב דְּמֵה לְךָ דּוֹדִי לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים. עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם וגו'. זוֹ אַזְהָרָה לָאָדָם בְּעוֹדוֹ בָּעוֹלָם רַבִּי אַבָּא פָּתַח וַאֲמַר (תהלים כד) מִי יַעֲלֶה בְהַר יי' וּמִי יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ. תָּא חֲזֵי כָּל בְּנֵי עָלְמָא לָא חָמָאן עַל מָה קָיְימֵי בְּעָלְמָא, וְיוֹמִין רוֹצָה לָצֵאת שִׂמְחָה וְהַצַּדִּיק בָּטוּחַ בְּמִיתָתוֹ כְּדֵי לְקַבֵּל אָזְלִין וְסָלְקִין וְקָיְימֵי קַמֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כָּל אִנּוּן יוֹמִין דִּבְנֵי נָשָׁא קָיְימֵי בְּהוֹ בְּהַאי עָלְמָא, דְּהָא כֻּלְּהוֹ אִתְבְּרִיאוּ וְכֻלְּהוֹ קָיְימֵי לְעֵילָּא, וּמִנָּלָן דְּאִתְבְּרִיאוּ, דִּכְתִיב (שם קלט) יָמִים יוּצָרוּ. וְכַד מָטָאן יוֹמִין לְאִסְתַּלָּקָא מֵהַאי עָלְמָא. כֻּלְּהוֹ קְרִיבִין קַמֵּי מַלְכָּא עִלָּאָה, הַדָּא הוּא דִּכְתִיב (מלכים א ב) וַיִּקְרְבוּ

יְמֵי דָּוִד לָמוּת. (בראשית מז) הַזֶּה שֶׁהוּא כְּהֶרֶף עַיִן. תָּא חֲזֵי
וַיִּקְרְבוּ יְמֵי יִשְׂרָאֵל לָמוּת. מַה כְּתִיב (קהלת ו) וְאִלּוּ חָיָה
בְּגִין דְּכַד בַּר נָשׁ אִיהוּ אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵמַיִם וגו'. בְּיוֹם
בְּהַאי עָלְמָא לָא אַשְׁגַּח וְלָא הַמִּיתָה כָּל מַה שֶּׁחָיָה נָחְשַׁב
אִסְתַּכַּל עַל מַה קָאֵים, אֶלָּא כְּיוֹם אֶחָד אֶצְלוֹ. אֲמַר רַבִּי
כָּל יוֹמָא וְיוֹמָא חָשִׁיב כְּאִלּוּ שִׁמְעוֹן נִשְׁמָתוֹ שֶׁל אָדָם
הוּא אָזִיל בְּרַקָּנַיָּא, דְּהָא מַתְרָה בּוֹ וְאוֹמֶרֶת עַד שֶׁיָּפוּחַ
כַּד נְשִׁמְתָּא נָפְקַת מֵהַאי הַיּוֹם (וְנָסוּ הַצְּלָלִים) וְיִדְמֶה
עָלְמָא לָא יְדַעַת לְאָן אָרְחָא בְּעֵינֶיךָ כְּהֶרֶף עַיִן בְּעוֹדְךָ
סָלְקִין לָהּ. דְּהָא אוֹרְחָא בָּעוֹלָם הַזֶּה. וְנָסוּ הַצְּלָלִים
לְסַלְקָא לְעֵילָא לַאֲתַר הָדָא הוּא דִּכְתִיב (איוב ח) כִּי
דְּנְהִירוּ דְּנִשְׁמָתִין עִלָּאִין צֵל יָמֵינוּ עָלֵי אָרֶץ. בְּבַקָּשָׁה
נָהֲרִין, לָא [דף צט ע"ב] אִתְיְהִיב מִמַּךְ סוֹב דְּמֵה לְךָ דּוֹדִי לִצְבִי
לְכָלְהוֹן נִשְׁמָתִין, דְּהָא וגו'. דָּבָר אַחֵר עַד שֶׁיָּפוּחַ
כְּגַוְונָא דְּאִיהוּ אַמְשִׁיךְ עֲלֵיהּ הַיּוֹם וגו'. אֲמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן
בְּהַאי עָלְמָא הָכֵי אִתְמַשְׁכַת פַּזִּי זוֹ אַזְהָרָה לָאָדָם בְּעוֹדוֹ
לְבָתַר דְּנָפִיק מִנֵּיהּ. תָּא חֲזֵי בָּעוֹלָם הַזֶּה שֶׁהוּא כְּהֶרֶף עַיִן.
אִי בַּר נָשׁ אִתְמְשִׁיךְ בָּתַר מַה הַצְּבִי קַל בְּרַגְלָיו אַף אַתָּה
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הֱיֵה קַל בַּצְּבִי אוֹ כְּעוֹפֶר
וְתִיאוּבְתָּא דִּילֵיהּ אֲבַתְרֵיהּ הָאַיָּלִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹן בּוֹרְאֲךָ
בְּהַאי עָלְמָא, לְבָתַר כַּד כְּדֵי שֶׁתִּנָּחֵל הָעוֹלָם הַבָּא
נָפִיק מִנֵּיהּ, אִיהוּ אִתְמְשִׁיךְ שֶׁהוּא הָרֵי בְּשָׁמִים הַנִּקְרָא הַר
אֲבַתְרֵיהּ [דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ יי' הַר הַתַּעֲנוּג הָהָר הַטּוֹב
הוּא] וְיָהֲבִין לֵיהּ אוֹרַח
לְאִסְתַּלָּקָא לְעֵילָא בָּתַר הַהוּא מְשִׁיכוּ דְּאִתְמְשִׁיךְ בִּרְעוּתָא
כָּל יוֹמָא בְּהַאי עָלְמָא. אָמַר רַבִּי אַבָּא יוֹמָא חַד אִעַרְעָנָא

חזרה למדרש הנעלם מסוף דף צט ע"ב

בְּחַד מָתָא מֵאנּוּן דַּהֲווֹ מִן
אֲמַר רַבִּי חִיָּיא אֲמַר רַב אִי בְּנֵי קֶדֶם, וַאֲמָרוּ לִי מֵהַהִיא
הַוְיָא מִסְתַּכְּלִין חָכְמְתָא דַּהֲווֹ יָדְעִין מִיּוֹמֵי
בְּפָרָשְׁתָא דָּא נִסְתַּכֵּל קַדְמָאֵי וַהֲווֹ אַשְׁכְּחָן סִפְרִין
בְּחָכְמְתָא, אִי עַנְיָנָא דִּנְשְׁמְתָא דְּחָכְמְתָא דִּלְהוֹן, וּקְרִיבוּ לִי
הֵיא לָאו רֵישָׁא סוֹפָא וְלָאו חַד סִפְרָא. וַהֲוָה כְּתִיב בֵּיהּ,
סוֹפָא רֵישָׁא, [דף ק ע"א] וְאִי דְּהָא כְּגַוְונָא דְּרָעוּתָא דְּבַר
עַנְיָנָא לְפִטְרַת אִינִישׁ מֵעָלְמָא נָשׁ אִיכָּוֹון בֵּיהּ בְּהַאי
הֵיא, נִסְתּוֹר כָּל פַּרְשָׁתָא אוֹ עָלְמָא, הָכִי אַמְשִׁיךְ עֲלֵיהּ
נוֹקִים פַּרְשָׁתָא בְּהַאי אוֹ בְּהַאי. רוּחַ מִלְעֵילָא כְּגַוְונָא דְּהַהוּא
מַהוּ יוּקַח נָא מְעַט מַיִם וְרַחֲצוּ רְעוּתָא דְּאִתְדַּבַּק בֵּיהּ, אִי
רַגְלֵיכֶם וגו' וְאֶקְחָה פַּת לֶחֶם רְעוּתֵיהּ אִיכַּוִּין בְּמִלָּה עִלָּאָה
וגו' וַיְמַהֵר אַבְרָהָם הָאֹהֱלָה קַדִּישָׁא אִיהוּ אַמְשִׁיךְ עֲלֵיהּ
אֶל שָׂרָה וגו' וְאֶל הַבָּקָר רָץ לְהַהִיא מִלָּה מִלְעֵילָא לְתַתָּא
אַבְרָהָם וגו' וַיִּקַּח חֶמְאָה וְחָלָב לְגַבֵּיהּ. וְאִי רְעוּתֵיהּ
וגו'. כַּד אָתָא רַב דִּימִי אֲמַר לְאִתְדַּבְּקָא בְּסִטְרָא אָחֳרָא
לֹא מָצְאָה הַנְּשָׁמָה תּוֹעֶלֶת וְאִיכַּוִּין בֵּיהּ, אִיהוּ אַמְשִׁיךְ
לַגּוּף אִלְמָלֵא מַה שֶּׁרָמַז בְּכָאן לְהַהִיא מִלָּה מִלְעֵילָא לְתַתָּא
רֶמֶז הַקְּרָבָנוֹת. בָּטְלוּ הַקְּרָבָנוֹת לְגַבֵּיהּ. וַהֲווֹ אָמְרֵי דְּעָקְרָא
לֹא בָּטְלָה הַתּוֹרָה, הַאי דְּלָא דְּמִלְתָא תַּלְיָיא בְּמִלִּין
אִעֲסַק בַּקְּרָבָנוֹת לְיַעֲסַק בַּתּוֹרָה וּבְעוֹבָדָא וּבְרָעוּתָא
וְיִתְהַנֵּי לֵיהּ יַתִּיר, דַּאֲמַר רַבִּי לְאִתְדַּבְּקָא, וּבְדָא אִתְמְשַׁךְ
יוֹחָנָן כְּשֶׁפֵּרֵשׁ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ מִלְעֵילָא לְתַתָּא הַהוּא סִטְרָא
הוּא הַקְּרָבָנוֹת אָמַר מֹשֶׁה דְּאִתְדַּבַּק בָּהּ. וְאַשְׁכַּחְנָא בֵּיהּ
רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם תִּינַח בִּזְמַן כָּל אִנּוּן עוֹבָדִין וּפוּלְחָנִין
שֶׁיִּהְיוּ יִשְׂרָאֵל עַל אַדְמָתָם, דְּכֻכְבַיָּא וּמַזָּלֵי וּמִלִּין

דְּאִצְטְרִיכוּ לוֹן וְהֵיאַךְ כֵּיוָן שֶׁיִּגְלוּ מֵעַל אַדְמָתָם מַה
רְעוּתָא לְאִתְּבָוּנָא יַעֲשׂוּ, אָמַר לוֹ מֹשֶׁה יַעַסְקוּ
[לְאִתְדַּבְּקָא] בְּהוּ בְּגִין [דף ק ע"א] בַּתּוֹרָה וַאֲנִי מוֹחֵל לָהֶם
לְאַמְשָׁכָא לוֹן לְגַבַּייהוּ. בְּשִׁבְילָהּ יוֹתֵר מִכָּל הַקָּרְבָּנוֹת
כְּגַוְונָא דָּא מַאן דְּבָעֵי שֶׁבָּעוֹלָם שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא ז) זֹאת
לְאִתְדַּבְּקָא לְעֵילָא בְּרוּחַ הַתּוֹרָה לָעוֹלָה לַמִּנְחָה וגו'.
קוּדְשָׁא דְּהָא בְּעוֹבָדָא כְּלוֹמַר זֹאת הַתּוֹרָה בִּשְׁבִיל
וּבְמִלִּין וּבִרְעוּתָא דִלְבָּא עוֹלָה בִּשְׁבִיל מִנְחָה בִּשְׁבִיל
לְכַוְונָא בְּהַהִיא מִלָּה תַּלְיָיא חַטָּאת בִּשְׁבִיל אָשָׁם. אָמַר רַבִּי
מִלְּתָא לְאַמְשָׁכָא לֵיהּ לְגַבֵּיהּ פְּרוּסְפְּדָאי הַאי מַאן דְּמַדְכַּר
מֵעֵילָא לְתַתָּא וּלְאִתְדַּבְּקָא בְּפוּמֵיהּ בְּבָתֵּי כְּנֵסִיּוֹת וּבְבָתֵּי
בְּהַהִיא מִלָּה. וַהֲוֹוּ אָמְרֵי מִדְּרָשׁוֹת עַנְיָנָא דְּקָרְבָּנָיָא
כַּמָּה דְּבַר נָשׁ אִתְמְשַׁךְ בְּהַאי וְתִקְרוּבְתָּא וְיִכַּוֵּון בְּהוּ, בְּרִית
עָלְמָא הָכֵי נָמֵי מָשְׁכִין לֵיהּ כְּרוּתָה הוּא דְּאִנּוּן מַלְאָכַיָּא
כַּד נָפִיק מֵהַאי עָלְמָא. דְּמַדְכְּרִין חוֹבֵיהּ לְאַבָּאשָׁא לֵיהּ
וּבַמָּה דְּאִתְדַּבַּק בְּהַאי עָלְמָא דְּלָא יָכְלִין לְמֶעְבַּד לֵיהּ אֶלָּא
וְאִתְמְשַׁךְ אֲבַתְּרֵיהּ הָכֵי טִיבוּ. וּמַאן יוֹכַח הַאי פִּרְשָׁתָא
אִתְדַּבַּק [בֵּיהּ] בְּהַהוּא יוֹכַח, דְּכֵיוָן דַּאֲמַר וְהִנֵּה
עָלְמָא, אִי בְּקוּדְשָׁא שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים נִצָּבִים עָלָיו,
בְּקוּדְשָׁא וְאִי בְּמִסְאֲבָא מַהוּ עָלָיו, לְעַיִן בְּדִינֵיהּ, כֵּיוָן
בְּמִסְאֲבָא. אִי בְּקוּדְשָׁא [דף ק ע"ב] דְּחָמָא נִשְׁמָתָא
מָשְׁכִין לֵיהּ לְגַבֵּי הַהוּא דְּצַדִּיקָא כָּךְ, מַה כְּתִיב וַיְמַהֵר
סְטַר וְאִתְדַּבַּק בֵּיהּ לְעֵילָא אַבְרָהָם הָאֹהֱלָה וגו'. מַהוּ
וְאִתְעֲבִיד מִמַּנָּא שַׁמָּשָׁא הָאֹהֱלָה בֵּית הַמִּדְרָשׁ. וּמַהוּ
לְשַׁמָּשָׁא קַמֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ אוֹמֵר מַהֲרִי שְׁלֹשׁ סְאִים, עְנַיִן
הוּא בֵּין אִנּוּן שְׁאָר מַלְאָכִין. הַקָּרְבָּנוֹת, וְנִשְׁמָתָא מִתְכַּוֶּונֶת

בְּהוֹ, הַדָּא הוּא דִכְתִיב וְאֶל כְּמָה דְהָכֵי אִתְדַּבַּק לְעֵילָא
הַבָּקָר רָץ אַבְרָהָם. וּכְדֵין נַיְחָא וְקָאִים בֵּין אִנּוּן קַדִּישִׁין
לְהוֹ וְלָא יָכְלִין לְאַבָּאשָׁא לֵיהּ. דִכְתִיב (זכריה ג) וְנָתַתִּי לְךָ
רַבִּי פִּנְחָס פְּתַח קְרָא דִכְתִיב מַהֲלִכִים בֵּין הָעוֹמְדִים
(במדבר יז) וְהִנֵּה הֵחֵל הַנֶּגֶף בָּעָם הָאֵלֶּה. הָכֵי נָמֵי כְּגַוְונָא דָא.
וּכְתִיב וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אַהֲרֹן אִי בִּמְסָאבָא מָשְׁכִין לֵיהּ
קַח אֶת הַמַּחְתָּה וגו' וּכְתִיב לְגַבֵּי הַהוּא סְטַר וְאִתְעֲבִיד
וַתַּעֲצַר הַמַּגֵּפָה. כְּתִיב הָכָא כְּחַד מִנַּיְהוּ לְאִתְדַּבְּקוּ בְּהוֹ
מְהֵרָה וּכְתִיב הָתָם מַהֲרִי וְאִנּוּן אִקְרוּן נְזִקֵי בְּנֵי נְשָׁא.
שְׁלֹשׁ סְאִים. מַה לְהַלָּן קָרְבָּן וּבְהַהִיא שַׁעֲתָא דְּנָפִיק מֵהַאי
לְאִשְׁתֵּזָבָא אַף כָּאן קָרְבָּן עָלְמָא נָטִלִין לֵיהּ וְשָׁאֲבִין
לְאִשְׁתֵּזָבָא. אָמַר רַבִּי פִּנְחָס לֵיהּ בַּגִּיהִנֹּם בְּהַהוּא אֲתַר
זִמְנָא חָדָא הֲוִינָא אָזְלִי בְּאָרְחָא דְּדַיְינֵי לוֹן לִבְנֵי מְסָאבָא
וַעֲרָעִית בֵּיהּ בְּאֵלְיָהוּ, אֲמִינָא דְּסָאִיבוּ גַּרְמַיְיהוּ וְרוּחַיְיהוּ,
לֵיהּ לֵימָא לִי מַר מִלָּה דְּמַעֲלֵי וּלְבָתַר אִתְדַּבַּק בְּהוֹ. וְאִיהוּ
לִבְרֵיתָא, אֲמַר לָהּ קַיָּים גַּזַר נְזָקָא (כט א) כְּחַד מֵאִנּוּן נְזִקֵי
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְעָאלוּ קַמֵּיהּ דְּעָלְמָא. אֲמִינָא לוֹן בָּנַי
כָּל אִלֵּין מַלְאָכַיָּא דְּמַמָּנָן קְרִיבָא דָּא לְמִלִּין דְּאוֹרַיְתָא.
לְאַדְכָּרָא חוֹבֵי דְּבַר נָשׁ, דִּי אֲבַל אִית לְכוֹ אִתְרַחֲקָא (מגו)
בְּעִדָּנָא דְּיִדְכְּרוּן בְּנֵי אֱנָשָׁא מֵאִנּוּן סִפְרִין (אלין) בְּגִין
קָרְבָּנַיָּא דְּמַנֵּי מֹשֶׁה וְשַׁוֵּי לְבֵיהּ דְּלָא [דף ק ע"ב] יִסְטֵי לְבַיְיכוּ
וּרְעוּתֵיהּ בְּהוֹ, דְּכֻלְּהוּ יִדְכְּרוּן לְאִלֵּין פּוּלְחָנִין וּלְכָל אִנּוּן
לֵיהּ לְטַב. וְעוֹד בְּעִדָּנָא דְּיִעֲרַע סִטְרִין דְּקָאֲמַר הָכָא דִּילְמָא
מוֹתָנָא בִּבְנֵי אֱנָשָׁא, קַיָּימָא חַס וְשָׁלוֹם (לא) תִּסְטוּן
אִתְגְּזַר וְכָרוֹזָא אַעֲבַר עַל כָּל מִבָּתַר פּוּלְחָנָא דְּקוּדְשָׁא
חֵילָא דְּשַׁמָּיָא דְּאִי יֵיעָלוּן בְּרִיךְ הוּא. דְּהָא כָּל סִפְרִים

אִלֵּין אַטְעַיִין לוֹן לִבְנֵי נָשָׁא, בְּנוֹהִי בְּאַרְעָא בְּבָתֵּי כְּנִסְיוֹת
בְּגִין דִּבְנֵי קֶדֶם חַכִּימִין הֲווֹ, וּבְבָתֵּי מִדְרָשׁוֹת וְיֵימְרוּן בִּרְעוּת
וִירוּתָא דְּחָכְמְתָא דָּא יָרְתוּ נַפְשָׁא וְלִבָּא עִנְיָנָא דְּקִטְרֵת
מֵאַבְרָהָם דִּיהַב לִבְנֵי בּוּסְמִין דַּהֲווֹ לְהוֹ לְיִשְׂרָאֵל,
פִּלַּגְשִׁים, דִּכְתִיב (בראשית כה) דִּיתְבַּטַּל מוֹתָנָא מִנַּיְהוּ. אָמַר
וְלִבְנֵי הַפִּלַּגְשִׁים אֲשֶׁר רַבִּי יִצְחָק בָּא וְרָאֵה מַה כְּתִיב
לְאַבְרָהָם נָתַן אַבְרָהָם מַתָּנוֹת וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אַהֲרֹן קַח אֶת
וַיְשַׁלְּחֵם מֵעַל יִצְחָק בְּנוֹ הַמַּחְתָּה וְתֵן עָלֶיהָ אֵשׁ מֵעַל
בְּעוֹדֶנּוּ חַי קֵדְמָה אֶל אֶרֶץ הַמִּזְבֵּחַ וְשִׂים קְטֹרֶת. אָמַר לָהּ
קֶדֶם. וּלְבָתַר אִתְמַשְׁכוּ אַהֲרֹן לָמָּה. אָמַר כִּי יָצָא
בְּהַהִיא חָכְמָה לְכַמָּה סִטְרִין. הַקְּצָף מִלִּפְנֵי יי' וגו'. מַה
אֲבָל זַרְעָא דְּיִצְחָק חוּלָקָא כְּתִיב וַיֵּרֶץ אֶל [דף קא ע"א] תּוֹךְ
דְּיַעֲקֹב לָאו הָכֵי, דִּכְתִיב (שם) הַקָּהָל וְהִנֵּה הֵחֵל הַנֶּגֶף בָּעָם.
וַיִּתֵּן אַבְרָהָם אֶת כָּל אֲשֶׁר וּכְתִיב וַיַּעֲמֹד בֵּין הַמֵּתִים וּבֵין
לוֹ לְיִצְחָק דָּא חוּלָקָא הַחַיִּים וַתֵּעָצַר הַמַּגֵּפָה. וְלָא
קַדִּישָׁא דְּמְהֵימְנוּתָא יָכִיל מַלְאָכָא דְּמְחַבְּלָא
דְּאִתְדַּבַּק בֵּיהּ אַבְרָהָם, וּנְפַק לְשַׁלְּטָאָה וְנִתְבַּטְּלָא מוֹתָנָא.
מֵהַהוּא עִדָּנָא וּמֵהַהוּא רַבִּי אַחָא אָזַל לְכַפַּר טַרְשָׁא
סִטְרָא, יַעֲקֹב מַה כְּתִיב בֵּיהּ אָתָא לְגַבֵּי אוּשְׁפִּיזֵיהּ, לְחַיְשׁוּ
(שם כח) וְהִנֵּה יי' נִצָּב עָלָיו. עֲלַיְהּ כָּל בְּנֵי מָתָא, אֲמָרוּ
וּכְתִיב וְאַתָּה יַעֲקֹב עַבְדִּי גִּבְרָא רַבָּא אָתָא הָכָא נְזִיל
וגו'. בְּגִינֵי כָךְ בָּעֵי לֵיהּ לְבַר לְגַבֵּיהּ, אָתוֹ לְגַבֵּיהּ, אֲמָרוּ לֵיהּ
נָשׁ לְאִתְמַשְׁכָא בָּתַר קוּדְשָׁא לָא חָם עַל אוֹבָדָנָא, אֲמַר לְהוֹ
בְּרִיךְ הוּא וּלְאִתְדַּבְּקָא בֵּיהּ מַהוּ. אֲמָרוּ לֵיהּ דְּאִית שִׁבְעָה
תָּדִיר דִּכְתִיב (דברים י) וּבוֹ יוֹמִין דְּשָׁאֲרֵי מוֹתָנָא בְּמָאתָא
תִּדְבָּק. תָּא חֲזֵי (תהלים כד) מִי וְכָל יוֹמָא אִתְתַּקַּף וְלָא

אִתְבַּטֵּל. אֲמַר לְהוֹ נִיזִיל לְבֵי יַעֲלֵה בְּהַר יי׳ וגו׳. וּלְבָתַר כְּנִשְׁתָּא וְנִתְבַּע רַחֲמֵי מִן קֳדָם אַהֲדַר וּפִירַשׁ נְקִי כַּפַּיִם. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. עַד דַּהֲווֹ דְּלָא עֲבִיד בִּידּוֹי טוֹפְסָא אָזְלִי, אָתוֹ וַאֲמָרוּ פְּלוֹנִי וּפְלוֹנִי וְלָא אִתְתַּקַּף בְּהוֹ בַּמֶּה דְּלָא מִיתוּ, וּפְלוֹנִי וּפְלוֹנִי נָטוּ לָמוּת. אִצְטְרִיךְ. וְתוּ דְּלָא אִסְתָּאַב אֲמַר לְהוֹ רַבִּי אַחָא לֵית עִתָּא בְּהוֹ וְלָא סָאֵיב בְּהוֹ לְגוּפָא לְקָיְמָא הָכֵי דְּשַׁעֲתָא דְּחִקָּא. כְּאנוּן דְּמִסְאַבִין גַּרְמַיְיהוּ אֲבָל אַפְרִישׁוּ מִנְכוֹן אַרְבְּעִין בְּיָדִין לְאִסְתָּאֲבָא, וְדָא הוּא בְּנֵי נָשָׁא מֵאנוּן דְּזַכָּאִין יַתִּיר נְקִי כַּפַּיִם, וּבַר לֵבָב, כְּגַוְונָא עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה לְאַרְבְּעָה חוּלָקִין דָּא דְּלָא אַמְשִׁיךְ רְעוּתֵיהּ וַאֲנָא עִמְכוֹן, עֲשָׂרָה לְזַוְוִיתָא וְלִבֵּיהּ לְסִטְרָא אָחֳרָא, אֶלָּא דְּמָאתָא, וַעֲשָׂרָה לְזַוְוִיתָא לְאִתְמַשְׁכָא בָּתַר פּוּלְחָנָא דְּמָאתָא, וְכֵן לְאַרְבַּע זַוְוִיתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אֲשֶׁר דְּמָאתָא וַאֲמָרוּ בִּרְעוּת נַפְשְׁכוֹן לֹא נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשׁוֹ. נַפְשׁוֹ עִנְיָנָא דְּקִטְרֵת בּוֹסְמִין כְּתִיב נַפְשִׁי קְרִי, וְהָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהַב אוֹקְמוּהָ [דף קא ע"א] נַפְשִׁי דָּא לְמשֶׁה וְעִנְיָנָא דְּקָרְבָּנָא עִמֵּיהּ. נֶפֶשׁ דָּוִד סִטְרָא עִבְדוּ כֵּן תִּלַּת זִמְנִין וְאִעַכָּבוּ דְּמְהֵימְנוּתָא. נַפְשׁוֹ דָּא נֶפֶשׁ בְּכָל מָאתָא לְאַרְבַּע זַוְוִיתָא דְּבַר נָשׁ מַמָּשׁ. בְּגִין דְּכַד וַהֲווֹ אָמְרִין כֵּן, לְבָתַר אֲמַר יִפּוֹק מֵהַאי עָלְמָא. וְנַפְשִׁיהּ לְהוֹ נִיזִיל לְאנוּן דְּאוֹשִׁיטוּ יִסְתַּלַּק בְּעוֹבָדִין דְּכָשְׁרִין עַל לְמִיתַת וְאַפְרִישׁוּ מִנַּיְיכוּ מַה דְּיִתְקַיֵּים בְּהוֹ לְמֵיהַךְ לְבָתֵּיהוֹן, וְאִמְרוּ כְּדֵין, וְכַד בֵּין כָּל אִנּוּן קַדִּישִׁין כְּמָא תְּסַיְּימוּ אִמְרוּן אִלֵּין פְּסוּקַיָּא דְּאַתְּ אָמַר (תהלים קטז) אֶתְהַלֵּךְ [ג׳ זִמְנִין] (במדבר טז) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לִפְנֵי יי׳ בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים. אֶל אַהֲרֹן קַח אֶת הַמַּחְתָּה וְתֵן וּבְגִין דְּלָא נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי

יִשָּׂא בְּרָכָה מֵאֵת יי׳ וגו׳. עָלֶיהָ אֵשׁ וגו׳ [דף קא ע"ב] וַיַּקַּח
תָּא חֲזֵי בָּתַר דְּאִתְגְּזַר אַבְרָן וגו׳ וַיַּעֲמֹד בֵּין הַמֵּתִים
אַבְרָהָם הֲוָה יָתִיב וְכָאִיב, וגו׳. וְכֵן עֲבָדוּ וְאִתְבַּטַּל מְנָיְהוּ.
וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שָׁדַר שָׁמְעוּ הַהוּא קָלָא דַּאֲמַר
לְגַבֵּיהּ תְּלַת מַלְאָכִין סְתָרָא סְתָרָא קַמַּיְיתָא אוֹחִילוּ
בְּאִתְגַּלְיָא לְאַקְדָּמָא לֵיהּ לְעֵילָא דְּהָא דִּינָא דְּשַׁמָּיָא לָא
שְׁלָם. וְאִי תֵּימָא דְּהָא אַשְׁרֵי הָכָא דְּהָא יָדְעִי לְבַטָּלָא
בְּאִתְגַּלְיָא. וְכִי מַאן יָכִיל לֵיהּ. חָלַשׁ לְבֵיהּ דְּרַבִּי אַחָא,
לְמֶחֱמֵי מַלְאָכִין וְהָא כְתִיב אִדְמוּךְ, שְׁמַע דַּאֲמָרִי לֵיהּ כַּד
(שם קד) עוֹשֶׂה מַלְאָכָיו רוּחוֹת עָבַרְתְּ דָּא עֲבִיד דָּא, זִיל
וגו׳. אֶלָּא וַדַּאי חָמָא לוֹן, וְאֵימָא לוֹן דְּיַחְזְרוּן בְּתִשׁוּבָה
דְּנַחֲתִי לְאַרְעָא כְּגַוְונָא דִבְנֵי דְּחַיָּבִין אִנּוּן קַמָּאי. קָם וְאַחֲזַר
נָשָׁא, וְלָא יְקִשֶׁה לָךְ הַאי, לְהוֹ בְּתִשׁוּבָה שְׁלִימָתָא,
דְּהָא וַדַּאי אִנּוּן רוּחִין וְקַבִּילוּ עֲלַיְיהוּ דְּלָא יִתְבַּטְּלוּן
קַדִּישִׁין, וּבְשַׁעֲתָא דְּנָחֲתִי מֵאוֹרַיְתָא לְעָלַם, וְאַחֲלִיפוּ
לְעָלְמָא מִתְלַבְּשִׁין (קמד א) שְׁמָא דְּקַרְתָּא וְקָארוֹן לָהּ
בַּאֲוִירֵי וּבִיסוֹדֵי דְּגוּלְמִין, מָאתָא מַחְסָיָא. אָמַר רַבִּי
וְאִתְחֲזוּ לִבְנֵי נָשָׁא מַמָּשׁ יְהוּדָה לָא דֵּי לָהֶם לַצַּדִּיקִים
כְּחֵיזוּ דְּיוֹקְנָא דִּלְהוֹן. וְתָא שְׁמְבַטְּלִין אֶת הַגְּזֵרָה אֶלָּא
חֲזֵי אַבְרָהָם חָמָא לוֹן כְּחֵיזוּ לְאַחַר כֵּן שְׁמְבָרְכִין לָהֶם, תֵּדַע
בְּנֵי נָשָׁא. וְאַף עַל גַּב דַּהֲוָה לָךְ שֶׁכֵּן הוּא, דְּכֵיוָן שֶׁהַנְּשָׁמָה
כָּאִיב מִמִּילָה נָפַק וּרְהַט אוֹמֶרֶת לַגּוּף מַהֲרִי שְׁלֹשׁ
אַבַּתְרַיְיהוּ בְּגִין דְּלָא לְמִגְרַע סְאִים וגו׳ וְכָל אוֹתוֹ הָעִנְיָן
מַה דַּהֲוָה עֲבִיד מִקַּדְמַת וּמְבַטֵּל אֶת הַדִּין, מַה כְּתִיב
דְּנָא. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן וַדַּאי וַיֹּאמֶר שׁוּב אָשׁוּב אֵלַיִךְ כְּעֵת
כְּחֵיזוּ דְּמַלְאָכִין חָמָא לוֹן, חַיָּה הֲרֵי בְּרָכָה. כֵּיוָן שֶׁרוֹאִים

אוֹתָהּ הַמַּלְאָכִים שֶׁוֹּה לָקַח מִמַּה דִּכְתִיב וַיֹּאמַר אֲדֹנָי עֲצָה לְנַפְשׁוֹ, מַה עוֹשִׂים, בְּאל"ף דל"ת שְׁכִינְתָּא הַוָּה הוֹלְכִים אֶצֶל הָרְשָׁעִים לְעַיֵּן אַתְיָא, וְאִלֵּין הַוּוֹ סְמִיכִין בְּדִינָם וְלַעֲשׂוֹת בָּהֶם מִשְׁפָּט דִּילָהּ וְכָרְסַיָּא לְגַבָּהּ, בְּגִין הַדָּא הוּא דִכְתִיב וַיָּקוּמוּ מִשָּׁם דְּאַנּוּן גְּוֹונִין (צא א) תְּלַת הָאֲנָשִׁים וַיַּשְׁקִיפוּ עַל פְּנֵי סְדוֹם דְּתַחוֹתָא. וְחָמָא הַשְׁתָּא בְּגִין לְמִקְוֹם הָרְשָׁעִים לַעֲשׂוֹת בָּהֶם דְּאִתְגְּזַר מַה דְּלָא הַוָּה חָמֵי מִשְׁפָּט. הַדָּא הוּא דַּאֲמַר רַבִּי מַקְדְּמַת דְּנָא עַד לָא [דף קא ע"ב] יְהוּדָה כָּךְ דַּרְכּוֹ שֶׁל צַדִּיק כֵּיוָן אִתְגְּזַר, בְּקַדְמֵיתָא לָא שָׁרוֹאָה שֶׁמְּעַיְינִין בְּדִינוֹ אֵינוֹ הַוָּה יָדַע אֶלָּא דְּאַנּוּן בְּנֵי מִתְאַחֵר לָשׁוּב וּלְהִתְפַּלֵּל נָשָׁא, וּלְבָתַר יָדַע דְּאַנּוּן וּלְהַקְרִיב (עַל) חֶלְבּוֹ וְדָמוֹ לִפְנֵי מַלְאָכִין קַדִּישִׁין וְאָתוֹ צוּרוֹ עַד שֶׁמִּסְתַּלְּקִין בַּעֲלֵי בִּשְׁלִיחוּתָא לְגַבֵּיהּ. בְּשַׁעְתָּא הַדִּין מִמֶּנּוּ. דְּכֵיוָן שֶׁאָמַר וַיִּשָּׂא דַּאֲמָרוּ לֵיהּ אֵי"ה שָׂרָה עֵינָיו [דף קב ע"א] וַיַּרְא וְהִנֵּה אִשְׁתְּךָ וּבְשָׂרוֹ לֵיהּ בְּשׂוֹרַת שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים נִצָּבִים עָלָיו, יִצְחָק. אֵלּוּ אַתְוָון נְקוּדוֹת מַה כְּתִיב בַּנְּשָׁמָה, וַיִּמָּהֵר אַי"ו, וְסִימָן אַי"ו, רֶמֶז אַבְרָהָם הָאֹהֱלָה אֶל שָׂרָה. לְמַה דִּלְעֵילָּא, רֶמֶז לְקוּדְשָׁא בְּחִפָּזוֹן וּבְמְהִירוּת בְּלֹא שׁוּם בְּרִיךְ הוּא. וַיֹּאמֶר הִנֵּה הָעָבָה, מִיָּד מְמַהֶרֶת הַנְּשָׁמָה בָּאֹהֶל. כְּתִיב הָכָא הִנֵּה אֶצֶל הַגּוֹף לְהַחֲזִירוֹ לְמוּטָב בָּאֹהֶל וּכְתִיב הָתָם (ישעיה לג) וּלְבַקֵּשׁ בַּמֶּה שֶׁיִּתְכַּפֵּר לוֹ עַד אֹהֶל בַּל יִצְעָן וגו'. תָּא חֲזֵי שֶׁמִּסְתַּלְּקִין מִמֶּנּוּ בַּעֲלֵי הַדִּין. כֵּיוָן דְּנָקוּד אי"ו אַמַּאי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר מַהוּ דַּאֲמַר כְּתִיב לְבָתַר אַיֵּה, אֶלָּא בְּגִין וְאַבְרָהָם וְשָׂרָה זְקֵנִים בָּאִים דְּחִבּוּרָא דִּדְכַר וְנוּקְבָא בַּיָּמִים חָדַל לִהְיוֹת לְשָׂרָה אֹרַח כַּחֲדָא רָזָא דִּמְהֵימְנוּתָא.

כְּדֵין אָמַר וַיֹּאמֶר הִנֵּה כַּנָּשִׁים. אֶלָּא כְּיוָן שֶׁהַנְּשָׁמָה בָּאָהֳל. תַּמָּן הוּא קְשׁוּרָא עוֹמֶדֶת בְּמַעֲלָתָהּ וְהַגּוּף נִשְׁאָר דְּכֹלָּא וְתַמָּן אִשְׁתַּכַּח (ויאמֶר בָּאָרֶץ מִכַּמָּה שָׁנִים, בָּאִים הִנֵּה בָּאָהֳל). אַיֵּה וגו׳. וְכִי לָא בַּיָּמִים שָׁנִים וְיָמִים הַרְבֵּה הָווּ יָדְעֵי מַלְאָכֵי עִלָּאֵי וְחָדַל לָצֵאת וְלָבֹא וְלַעֲבֹר דְּשָׂרָה הִנֵּה בָּאָהֳל, אַמַּאי אַרַח כִּשְׁאָר כָּל אָדָם, אִתְבַּשַּׂר כְּתִיב אַיֵּה. אֶלָּא לָא יָדְעֵי לְהַחָיוֹת הַגּוּף. מַהוּ אוֹמֵר בְּהַאי עָלְמָא אֶלָּא מַה אַחֲרֵי בְּלוֹתִי הָיְתָה לִי עֶדְנָה, דְּאִתְמְסַר לְהוּ לְמִנְדַּע. תָּא אַחֲרֵי בְּלוֹתִי בֶּעָפָר מֵהַיּוֹם חֲזֵי (שמות יב) וְעָבַרְתִּי בְּאֶרֶץ כַּמָּה שָׁנִים הָיְתָה לִי עֶדְנָה מִצְרַיִם אֲנִי יי׳. וְכִי כַּמָּה וְחִדּוּשׁ, וַאֲדוֹנִי זָקֵן שֶׁהַיּוֹם שְׁלִיחִין וּמַלְאָכִין אִית לֵיהּ כַּמָּה שָׁנִים שֶׁיָּצָאת מִמֶּנִּי וְלֹא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֶלָּא הִפְקִירַנִי. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִין דְּאִנּוּן לָא יָדְעֵי בֵּין אֲמַר הֵיפֵּלָא מֵיי׳ דָּבָר לַמּוֹעֵד. טִפָּה דְּבוּכְרָא לְהַהוּא דְּלָא מַהוּ לַמּוֹעֵד. אוֹתוֹ הַיָּדוּעַ בּוּכְרָא בַּר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִּלְחוֹדוֹי. כְּגַוְונָא דָּא (יחזקאל ט) וְהִתְוִיתָ תָּו עַל מִצְחוֹת הָאֲנָשִׁים. וַאֲמַאי צְרִיכִין. אֶלָּא בְּגִין דְּאִנּוּן לָא יָדְעֵי, אֶלָּא מַה דְּאִתְמְסַר לוֹן לְמִנְדַּע [יָדְעֵי], כְּגוֹן כָּל אִנּוּן מִלִּין דְּזַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַייְתָאָה עַל עָלְמָא. וּמַאי טַעְמָא [יָדְעֵי] בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַעְבַּר כְּרוּזָא בְּכָלְהוֹ רְקִיעִין בְּהַהִיא מִלָּה דְּזַמִּין לְאַיְתָאָה עַל עָלְמָא. כְּגַוְונָא דָּא בְּשַׁעֲתָא דְּמִחַבְּלָא אִשְׁתַּכַּח [דף קכ ע"א] בְּעָלְמָא בָּעֵי בַּר נָשׁ לְאִתְכַּסְיָא בְּבֵיתֵיהּ וְלָא יִתְחֲזֵי בְּשׁוּקָא בְּגִין דְּלָא יִתְחַבַּל, כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (שמות יב) וְאַתֶּם לֹא תֵצְאוּ אִישׁ מִפֶּתַח בֵּיתוֹ עַד בֹּקֶר. מִנַּיְהוּ דְּיָכִיל לְאִסְתַּתְּרָא אֵין, אֲבָל

אֶצְלִי לְהַחֲיוֹת הַמֵּתִים. וּלְשָׂרָה מִקַּמֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא בֵּן מְלַמֵּד שֶׁיִּתְחַדֵּשׁ כְּבֶן שָׁלֹשׁ [ס"א יָכִיל] בָּעֵי לְאִסְתַּתְּרָא. שָׁנִים. אֲמַר רַבִּי יְהוּדָה בְּרַבִּי סִימוֹן כֵּיוָן שֶׁהַנְּשָׁמָה נִיזוֹנֶת מִזִּיוָהּ שֶׁל מַעְלָה, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אוֹמֵר לְאוֹתוֹ הַמַּלְאָךְ הַנִּקְרָא דומ"ה לֵךְ קַמָּה, כֵּיוָן דַּאֲמַר וּבַשֵּׂר לְגוּף פְּלוֹנִי שֶׁאֲנִי עָתִיד לְהַחֲיוֹתוֹ לַמּוֹעֵד שֶׁאֲנִי אֲחַיֶּה אֶת הַצַּדִּיקִים לֶעָתִיד לָבֹא. וְהוּא מֵשִׁיב אַחֲרֵי בְלוֹתִי הָיְתָה לִי עֶדְנָה. אַחֲרֵי בְלוֹתִי בֶּעָפָר וְשָׁכַנְתִּי בָּאֲדָמָה וְאָכַל בְּשָׂרִי לְמֵיכַל לָא אֲמָרוּ לֵיהּ מִידֵּי, חִדּוּשׁ. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּשׁוּרָה קָא אַזְמִין לְהוֹ לְמֵיכַל, בָּתַר דְּכְתִיב (ירמיה כג) אִם יִסָּתֵר אִישׁ בַּמִּסְתָּרִים וַאֲנִי לֹא אֶרְאֶנּוּ נְאֻם יי׳. אַיֵּה שָׂרָה רִמְזִיוָהּ שֶׁל מַעְלָה, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אוֹמֵר לְאוֹתוֹ הַמַּלְאָךְ הַנִּקְרָא דומ"ה לֵךְ קַמָּה, כֵּיוָן דַּאֲמַר הִנֵּה וּבַשֵּׂר לְגוּף פְּלוֹנִי שֶׁאֲנִי עָתִיד לְהַחֲיוֹתוֹ לַמּוֹעֵד שֶׁאֲנִי אֲחַיֶּה אָשׁוּב אֵלֶיךָ כְּעֵת חַיָּה וְהִנֵּה אֶת הַצַּדִּיקִים לֶעָתִיד לָבֹא. בֵּן לְשָׂרָה אִשְׁתֶּךָ וגו׳. תָּא חֲזֵי אוֹרַח אַרְעָא, דְּעַד לָא אַזְמִין אַבְרָהָם קַמַּיְיהוּ אִסְתַּכְּנָתִי בָּאַדְמָה וְאָכַל בְּשָׂרִי לְמֵיכַל לָא אֲמָרוּ לֵיהּ מִידֵּי, וְהוּא מֵשִׁיב אַחֲרֵי בְלוֹתִי הָיְתָה לִי עֶדְנָה. אַחֲרֵי בְלוֹתִי בֶּעָפָר וְשָׁכַנְתִּי בָּאֲדָמָה וְאָכַל בְּשָׂרִי לְמֵיכַל לָא אֲמָרוּ לֵיהּ מִידֵּי, רְמָה וְגוּשׁ עָפָר תִּהְיֶה לִי בְּגִין דְּלָא יִתְחֲזֵי דִּבְגִין חִדּוּשׁ. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הַהִיא בְּשׁוּרָה קָא אַזְמִין לְהוֹ לְמֵיכַל, בָּתַר דְּכְתִיב

וַיֹּאכְלוּ כְּדֵין אֲמָרוּ לֵיהּ הַהִיא בְּשׁוּרָה. וַיֹּאכְלוּ, סָלְקָא דַּעְתָּךְ וְכִי מַלְאָכֵי עִלָּאֵי אָכְלֵי, אֶלָּא בְּגִין יִקָּרָא דְּאַבְרָהָם אִתְחֲזֵי הָכִי. אֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר וַיֹּאכְלוּ וַדַּאי, בְּגִין דְּאִנּוּן (קד א) אֶשָּׁא דְּאָכִיל אֶשָּׁא וְלָא אִתְחֲזֵי, וְכָל מַה דְּיָהֵב לוֹן אַבְרָהָם אָכְלֵי בְּגִין דְּמִסְטָרָא דְּאַבְרָהָם אָכְלֵי לְעֵילָּא [דְּאָכְלֵי מֵהַהוּא סִטְרָא דִּלְעֵילָּא]. תָּא חֲזֵי כָּל מַה דְּאָכִיל אַבְרָהָם בְּטָהֳרָה אִיהוּ קָא אָכִיל וּבְגִין כָּךְ אַקְרִיב קַמַּיְיהוּ וְאָכְלֵי, וּנְטִיר אַבְרָהָם בְּבֵיתֵיהּ דַּכְיָא וּמְסָאֲבוּתָא, דַּאֲפִלּוּ בַּר נָשׁ דְּאִיהוּ מְסָאַב לָא יָכִיל לְקָרְבָא לְבֵיתֵיהּ כְּדֵין יָדַע אַבְרָהָם דְּהָא מְסָאַב אִיהוּ וְעַבִיד לָא הַוָּה מְשַׁמֵּשׁ בְּבֵיתֵיהּ,

עַד דַּעֲבִיד] לֵיהּ טְבִילָה, אוֹ אוֹמֵר לַנְּשָׁמָה הַדָּא הוּא
עֲבִיד לֵיהּ לְנַטְרָא שִׁבְעָה דִּכְתִיב וַיֹּאמֶר יי' אֶל אַבְרָהָם
יוֹמִין כִּדְקָא חָזֵי לֵיהּ וגו' הַיִפָּלֵא מִיי' דָּבָר לַמּוֹעֵד
בְּבֵיתֵיהּ, וְהָכֵי הוּא וַדַּאי. הַיָּדוּעַ אֶצְלִי לְהַחֲיוֹת אֶת
תָּא חֲזֵי כְּתִיב (דברים כג) אִישׁ הַמֵּתִים, אָשׁוּב אֵלֶיךָ אוֹתוֹ
אֲשֶׁר לֹא יִהְיֶה טָהוֹר מִקְרֶה הַגּוּף שֶׁהוּא [דף קכ ע"ב] קָדוֹשׁ
לַיְלָה וגו'. מַאי תַּקַּנְתֵּיהּ, מְחוּדָּשׁ כְּבָרִאשׁוֹנָה לִהְיוֹתְכֶם
וְהָיָה לִפְנוֹת עֶרֶב יִרְחַץ מַלְאָכִים קְדוֹשִׁים וְאוֹתוֹ הַיּוֹם
בַּמַּיִם. אַעְרַע בֵּיהּ טְמָאָה [דף קכ ע"ב] עָתִיד לְפָנַי לְשַׁמֵּחַ בָּהֶם הַדָּא
אָחֳרָא כְּגוֹן זִיבָה אוֹ הוּא דִּכְתִיב (תהלים קד) יְהִי כְבוֹד
סְגִירַת נִדָּה דַּהֲווֹ תְּרֵי יי' לְעוֹלָם יִשְׂמַח יי' בְּמַעֲשָׂיו:
מְסָאֲבוּ, לָא סַגְיָא לֵיהּ (ע"כ מדה"נ)
בְּהַהִיא טְבִילָה (בגין) בֵּין
דְּאַעְרַע בֵּיהּ קֳרִי קַדָּם דְּקַבֵּיל טְמָאָה אָחֳרָא (בגין) בֵּין
דְּאַעְרַע בֵּיהּ לְבָתַר. וְאַבְרָהָם וְשָׂרָה הֲווֹ מְתַקְּנֵי טְבִילָה
לְכוֹלְהוֹ, אִיהוּ לְגַבְרֵי וְאִיהִי לְנַשֵּׁי. מַאי טַעְמָא אִעְתַּסַּק
אַבְרָהָם לְדַכְּאָה לִבְנֵי נָשָׁא, בְּגִין דְּאִיהוּ טָהוֹר וְאִקְרֵי
טָהוֹר. דִּכְתִיב (איוב יד) מִי יִתֵּן טָהוֹר מִטָּמֵא לֹא אֶחָד. טָהוֹר
דָּא אַבְרָהָם דִּנְפַק מִתָּרַח. רַבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר בְּגִין לְתַקָּנָא
הַהוּא דַּרְגָּא דְּאַבְרָהָם, וּמַאן אִיהוּ מַי"ם. בְּגִין כָּךְ אַתְקִין
לְדַכְּאָה בְּנֵי עָלְמָא בְּמַיָּא. וּבְשַׁעֲתָא דְּאַזְמִין לַמַּלְאָכִין,
שִׁירוּתָא דְּמִלּוֹי מַה כְּתִיב יוֹקַח נָא מְעַט מַיִם. בְּגִין
לְאִתְתַּקְּפָא בְּהַהוּא דַּרְגָּא דְּמַיִין שָׁרָאן בָּהּ. וּבְגִינֵי כָךְ הֲוָה
מְדַכֵּי לְכָל בְּנֵי נָשָׁא מִכְּלָא. מְדַכֵּי לוֹן מִסִּטְרָא דַּעֲבוֹדָה
זָרָה, וּמְדַכֵּי לוֹן מִסִּטְרָא דְּמִסְאֲבָא, וְכַמָּה דְּאִיהוּ מְדַכֵּי
לְגוּבְרִין הָכֵי נָמֵי שָׂרָה מְדַכְּאַת לְנָשִׁין, וְאִשְׁתַּכְּחוּ כֻּלְּהוֹ

דְּאַתְיָין לְגַבַּייהוּ דְּכְיָין מִכֹּלָּא. תָּא חֲזֵי אִילָנָא נָטַע אַבְרָהָם בְּכָל אֲתַר דְּדִיוּרֵיהּ תַּמָּן, וְלָא הֲוָה סָלִיק בְּכָל אֲתַר כְּדְקָא יָאוֹת בַּר בְּשַׁעֲתָא דְּדִיוּרֵיהּ בְּאַרְעָא דִּכְנָעַן, וּבְהַהוּא אִילָנָא הֲוָה יָדַע מַאן דְּאִתְאַחִיד בֵּיהּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּמַאן דְּאִתְאַחִיד בַּעֲבוֹדָה זָרָה. מַאן דְּאִתְאַחִיד בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִילָנָא הֲוָה פָּרִישׁ עַנְפּוֹי וְחַפֵּי עַל רֵישֵׁיהּ וַעֲבִיד עֲלֵיהּ צִלָּא יָאֶה, וּמַאן דְּאִתְאַחִיד בְּסִטְרָא דַּעֲבוֹדָה זָרָה הַהוּא אִילָנָא הֲוָה אִסְתַּלַּק וְעַנְפּוֹי הֲווֹ סְלִיקִין לְעֵילָּא. כְּדֵין הֲוָה יָדַע אַבְרָהָם וְאָזְהִיר לֵיהּ, וְלָא אַעְדֵּי מִתַּמָּן עַד דְּאִתְאַחִיד בְּמְהֵימְנוּתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְהָכֵי מַאן דְּאִיהוּ דַּכְיָא (ד"א ל"ג הָכֵי) מְקַבֵּל לֵיהּ אִילָנָא. מַאן דְּאִיהוּ מְסָאָב לָא מְקַבֵּל לֵיהּ. כְּדֵין יָדַע אַבְרָהָם וּמְדַכֵּי לוֹן בְּמַיָּא, וּמַעַיְינָא דְּמַיָּא הֲוָה תְּחוֹת הַהוּא אִילָנָא, וּמַאן דְּצָרִיךְ טְבִילָה מִיָּד מַיִין סָלְקִין לְגַבֵּיהּ, וְאִילָנָא אִסְתַּלְקִין עַנְפּוֹי, כְּדֵין יָדַע אַבְרָהָם דְּאִיהוּ מְסָאָבָא וּבָעֵי טְבִילָה מִיָּד, וְאִם לָאו מַיָּא נְגִיבָן כְּדֵין יָדַע דְּבָעֵי לְאִסְתָּאָבָא וּלְאִסְתַּמָּרָא שִׁבְעָה יוֹמִין. תָּא חֲזֵי דַּאֲפִלּוּ בְּשַׁעֲתָא דְּאָזְמִין לוֹן לַמַּלְאָכִין אֲמַר לוֹן וְהִשָּׁעֲנוּ תַּחַת הָעֵץ בְּגִין לְמֶחֱמֵי וּלְמִבְדַּק בְּהוֹ, וּבְהַהוּא אִילָנָא הֲוָה בָּדִיק לְכָל בְּנֵי עָלְמָא. וְרָזָא דָּא בְּגִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָא (עבד) אָמַר דְּאִיהוּ אִילָנָא דְּחַיֵּי לְכֹלָּא, וּבְגִין כָּךְ וְהִשָּׁעֲנוּ תַּחַת הָעֵץ וְלֹא תַּחַת עֲבוֹדָה זָרָה. וְתָא חֲזֵי כַּד חָב אָדָם, בְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע חָב, דִּכְתִיב וּמֵעֵץ הַדַּעַת וגו' וְאִיהוּ בֵּיהּ חָב וְגָרַם מוֹתָא לְעָלְמָא. מַה כְּתִיב וְעַתָּה פֶּן יִשְׁלַח יָדוֹ וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים וגו'. וְכַד אָתָא אַבְרָהָם בְּאִילָנָא אָחֳרָא אַתְקִין עָלְמָא דְּהַהוּא אִילָנָא דְּחַיֵּי וְאוֹדַע מְהֵימְנוּתָא לְכָל בְּנֵי עָלְמָא:

סִתְרֵי תּוֹרָה

(חסר) **הוּרְמְנוּתָא** דְּמַלְכָּא אִתְחֲזֵי בִּתְלַת גְּוָונִין, גַּוָּון חַד חֵיזוּ דְּאִתְחֲזֵי לְעֵינָא מֵרָחִיק, וְעֵינָא לָא יָכִיל לְקַיְּימָא בִּבְרִירוּ דְּחָזֵי בְּגִין דְּאִיהוּ מֵרָחוֹק, עַד דְּנָטֵיל עֵינָא חֵיזוּ זְעֵיר בִּקְמִיטוּ דִּילֵיהּ. וְעַל דָּא כְּתִיב (ירמיה לא) מֵרָחוֹק יְיָ נִרְאָה לִי. גַּוָּון תִּנְיָין חֵיזוּ דְּהַאי (נ"א דְּחַד) עֵינָא בְּסִתִימוּ דִּילֵיהּ, דְּהַאי גַּוָון לָא אִתְחֲזֵי לְעֵינָא, בַּר בְּסִתִימוּ זְעֵיר דְּנָקִיט וְלָא קָיְימָא בִּבְרִירוּ, סְתִים עֵינָא וּפְתַח זְעֵיר וְנָקִיט הַהוּא חֵיזוּ, וְגַוָון דָּא (נ"א גַּוָון וְדָא) אִצְטְרִיךְ לְפִתְרוֹנָא לְקַיְּימָא עַל מַה דְּנָקִיט עֵינָא, וְעַל דָּא כְּתִיב (שם א) מָה אַתָּה רוֹאֶה. גַּוָּון תְּלִיתָאָה הוּא זֹהַר אַסְפַּקְלַרְיָאה דְּלָא אִתְחֲזֵי בֵּיהּ כְּלַל, בַּר בְּגִלְגּוּלָא דְּעֵינָא כַּד אִיהוּ סָתִים בְּסִתִימוּ וּמְגַלְגְּלִין לֵיהּ בְּגִלְגּוּלָא וְאִתְחֲזֵיָא בְּהַאי גִּלְגּוּלָא אַסְפַּקְלַרְיָאה [דף צז ע"ב] דְּנָהֲרָא וְלָא יָכִיל לְקַיְּימָא בְּהַהוּא גַּוָּון בַּר דְּחָזֵי זוֹהַר מְנָהֲרָא בְּסִתִימוּ דְּעֵינָא וְעַל דָּא כְּתִיב (יחזקאל לז) הָיְתָה עָלַי יַד יְיָ (שם לג) וַיַּד יְיָ עָלַי חֲזָקָה. וְכֻלְּהוּ מִתְפָּרְשָׁן לִנְבִיאֵי קְשׁוֹט. בַּר מֹשֶׁה מְהֵימְנָא עִלָּאָה דְּזָכָה לְאִסְתַּכָּלָא לְעֵילָּא בְּמָה דְּלָא אִתְחֲזֵי כְּלָל. עֲלֵיהּ כְּתִיב (במדבר יב) לֹא כֵן עַבְדִּי מֹשֶׁה וגו':

וַיֵּרָא אֵלָיו אִתְחֲזֵי וְאִתְגְּלֵי לֵיהּ שְׁכִינְתָּא גּוֹ אֲנוּן דַּרְגִּין דְּאִתְחַבָּרוּ בְּסִטְרוֹי, מִיכָאֵ"ל לְסִטַר יְמִינָא. גַּבְרִיאֵ"ל לְסִטַר שְׂמָאלָא. רְפָאֵ"ל לְקַמָּא. אוּרִיאֵ"ל לַאֲחוֹרָא. וְעַל דָּא אִתְגַּלְיָא עֲלֵיהּ שְׁכִינְתָּא בְּהַנֵּי אֱלוֹנֵי (נ"א צוּלְמִין) דְּעָלְמָא, בְּגִין לְאַחֲזָאָה קַמַּיְיהוּ בְּרִית (ד"א ל"ג קַדְמָאָה רְשִׁימוּ) קַדִּישָׁא דְּהַוָה בְּכָל עָלְמָא בְּרָזָא דִּמְהֵימְנוּתָא.

חוברות לימוד הבי"ת
והמשניות זהר הודפס
לזכות ולרפואת

ר' שי שלום

בן רבקה נ"י

הקב"ה ישלח לו רפואה
שלימה ברמ"ח איבריו
ושס"ה גידיו ויחזור לאיתנו.

לוח מוהרא"ש

לפי אופק יבנאל עיר ברסלב - עיר השמחה

פרשת וארא

יום **ראשון**	**יט** 19	**לימוד יומי:** **בבלי:** סנהדרין ל"ג **ירושלמי:** מגילה ב' **תוספתא:** שבת א **נ"ך:** שמואל ב א **משניות:** קידושין ב **זהר:** חלק ב עמ' ט-י	**עלות השחר** (72 דק) ... 5:23 | **סו"ז תפילה** ..... 10:06 **נץ החמה** ..... 6:39 | **חצות היום** ..... 11:49 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:27 | **שקיעה** ..... 4:57 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:14 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 6:10
יום **שני**	**כ** 20	**לימוד יומי:** **בבלי:** סנהדרין ל"ד **ירושלמי:** מגילה ג' **תוספתא:** שבת ב **נ"ך:** שמואל ב ב **משניות:** קידושין ג **זהר:** חלק ב עמ' יא-יב	**עלות השחר** (72 דק) ... 5:23 | **סו"ז תפילה** ..... 10:06 **נץ החמה** ..... 6:39 | **חצות היום** ..... 11:49 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:27 | **שקיעה** ..... 4:58 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:14 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 6:11
יום **שלישי**	**כא** 21	**לימוד יומי:** **בבלי:** סנהדרין ל"ה **ירושלמי:** מגילה ד' **תוספתא:** שבת ג **נ"ך:** שמואל ב ג **משניות:** קידושין ד **זהר:** חלק ב עמ' יג-יד	**עלות השחר** (72 דק) ... 5:22 | **סו"ז תפילה** ..... 10:06 **נץ החמה** ..... 6:39 | **חצות היום** ..... 11:49 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:27 | **שקיעה** ..... 4:59 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:14 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 6:12
יום **רביעי**	**כב** 22	**לימוד יומי:** **בבלי:** סנהדרין ל"ו **ירושלמי:** מגילה ה' **תוספתא:** שבת ד **נ"ך:** שמואל ב ד **משניות:** בבא קמא א **זהר:** חלק ב עמ' טו-טז	**עלות השחר** (72 דק) ... 5:22 | **סו"ז תפילה** ..... 10:06 **נץ החמה** ..... 6:38 | **חצות היום** ..... 11:50 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:27 | **שקיעה** ..... 5:00 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:14 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 6:13
יום **חמישי**	**כג** 23	**לימוד יומי:** **בבלי:** סנהדרין ל"ז **ירושלמי:** מגילה ו' **תוספתא:** שבת ה **נ"ך:** שמואל ב ה **משניות:** בבא קמא ב **זהר:** חלק ב עמ' יז-יח	**עלות השחר** (72 דק) ... 5:22 | **סו"ז תפילה** ..... 10:06 **נץ החמה** ..... 6:38 | **חצות היום** ..... 11:50 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:27 | **שקיעה** ..... 5:01 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:14 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 6:14
יום **ששי**	**כד** 24	**לימוד יומי:** **בבלי:** סנהדרין ל"ח **ירושלמי:** מגילה ז' **תוספתא:** שבת ו **נ"ך:** שמואל ב ו **משניות:** בבא קמא ג **זהר:** חלק ב עמ' יט-כ	**עלות השחר** (72 דק) ... 5:22 | **סו"ז תפילה** ..... 10:06 **נץ החמה** ..... 6:37 | **חצות היום** ..... 11:50 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:27 | **שקיעה** ..... 5:02 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:14 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 6:15
			הדלקת נרות (40 דק): 4:22 (20 דק): 4:42
שב"ק	**כה** 25	**לימוד יומי:** **בבלי:** סנהדרין ל"ט **ירושלמי:** מגילה ח' **תוספתא:** שבת ז **נ"ך:** שמואל ב ז **משניות:** בבא קמא ד **זהר:** חלק ב עמ' כא-כב	**שבת קודש פרשת וארא, מברכין חודש שבט** **עלות השחר** (72 דק) ... 5:21 | **סו"ז תפילה** ..... 10:06 **נץ החמה** ..... 6:37 | **חצות היום** ..... 11:50 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:27 | **שקיעה** ..... 5:03 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:14 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 6:16
			מוצש"ק לשיטת ר"ת: 6:16

מולד חודש שבט יהיה ביום רביעי בשעה 6, 17 דקות ו 17 חלקים

אִם רוֹצִים לִפְעֹל אֵיזֶה דָּבָר בַּבַּיִת - זֶה רַק בְּדֶרֶךְ שֶׁל רִגַּע וְאַהֲבָה, לֹא בְּתוֹקְפָנוּת ! רַבֵּנוּ פַּעַם אָמַר, שֶׁבְּדֶרֶךְ טוֹבָה יְכוֹלִים לִפְעֹל הַרְבֵּה יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר בְּדֶרֶךְ קָשֶׁה ; אִם תֵּלֵךְ בְּיַד תַּקִּיפָה - אַתָּה יָכוֹל לַעֲשׂוֹת הַרְבֵּה יוֹתֵר גְּרוֹעַ ! אִם תֵּלֵךְ בְּדַרְכֵי נֹעַם וְאַהֲבָה - תִּפְעַל בְּגָדוֹל !

(משיחותיו של מו"ר הרה"צ שליט"א)